

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 15°, Αρ. 58. Απρίλιος - Ιούνιος 2014

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 15^ο, Τεύχος 58^ο, Απρίλιος-Ιούνιος 2014

Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Θ. Απέργης

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Λουδοβίκος ΙΔ', ο "Βασιλιάς Ήλιος"	2	Louis XIV of France, le "Roi-Soleil"	2
Τσαρλς Λίντμπεργκ, ένας πρωτοπόρος των πτήσεων	7	Charles Lindbergh, a pioneer of flights	7
Η Διεθνής Έκθεση Planete Timbre	8	The International Exhibition Planete Timbre	8
Εμίλ Ζάτοπεκ	10	Emil Zátoupek	10
Το κινίνο	12	Quinine	12
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις	14	History of the Hellenic philatelic exhibitions	14
Αντρέι Ρουμπλιόβ και Θεοφάνης ο Έλληνας	18	Andrei Rublev and Theophanes the Greek	18
Η Ρωσία στους Ολυμπιακούς Αγώνες	20	Russia in the Olympic Games	20
Ανοιχτή Επιστολή: Ταχυδρομικές σημάνσεις	24	Open letter: <i>Postal markings</i>	24
Σκάνδαλο! Η "Γυμνή Μάγια"	27	Scandal! The "Naked Maya"	27
"Η Κυρία με τα καμέλιας"	28	"La Dame aux camélias"	26
Το γκουανό και ο "Πόλεμος της ...κοπριάς"!	30	The guano, and the "war of ...dung! "	30
Ο Κυανοπώγων	32	The Bluebeard	32
Μία συγκλονιστική επιστροφή	33	A sensational come back	33
Η εσωτερική πολεμική προπαγάνδα των ΗΠΑ τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	34	The internal war propaganda of USA during in WWII	34
Γραμματόσημο, μέσο καταπολέμησης της διαφθοράς!	37	The stamp, an anti-corruption instrument!	37
Δικά μας και δικά σας νέα	38	Our and your philatelic news	38
Η μπουγιαμπέσα	39	The bouillabaisse	39
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου	40	New issues of Greece and Cyprus	40
Αχ! Αυτό το πλάνο.....	44	Thematic plans	44

Εικόνα εξωφύλλου: Από το άρθρο "Λουδοβίκος ΙΔ', ο Βασιλιάς Ήλιος".

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 15th. No 58, April-June 2014

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangelaris, Th. Apergis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Διοικητικό Συμβούλιο 2013-2014
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού

Παντελής Λεούσης Πρόεδρος,
Παναγιώτης Καγκελάρης Αντιπρόεδρος,
Σπύρος Παπαγιάννης Γεν. Γραμματέας,
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας,
Αλέκος Ιατρίδης Έφορος,
Θανάσης Απέργης (Θεσσαλονίκη) μέλος,
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα) μέλος.

Εξελεγκτική επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

Μία καρτ ποστάλ των αρχών του 20ου αιώνα που εικονίζει παζάρι χοίρων σε ένα χωριό της Γαλλίας έχει μέτριο ενδιαφέρον. Όταν όμως ο υπότιτλος αναφέρεται σε “ Foire aux socialistes “ (παζάρι ...σοσιαλιστών!), έχοντας δηλαδή ονομάσει τους χοίρους “σοσιαλιστές”, τότε τα πράγματα είναι διαφορετικά. Τελικά, πρόκειται για χαρακτηρισμό που, μισό ειρωνικά- μισό χιουμοριστικά, έδωσε ο εκδότης της κάρτας στους χοίρους, καθώς τα χρόνια εκείνα δεν είχε ακόμα εδραιωθεί ο σοσιαλισμός σαν πολιτική έκφραση στη συνείδηση του γαλλικού λαού.

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012,
ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013 Μεγάλο Αργυρό

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:

www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι,

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα περισσότερα μη επαγγελματικά περιοδικά είναι η έλλειψη εθελοντών αρθρογράφων. Στα φιλοτελικά έντυπα το πρόβλημα είναι σαφώς εντονότερο. Διότι ενώ σε επιστημονικά, τεχνολογικά ή περιοδικά τέχνης οι εν δυνάμει αρθρογράφοι τους είναι εξοικειωμένοι στη συγγραφή και οι περισσότεροι επιδιώκουν να βρουν «βήμα» για την παρουσίαση των εργασιών τους, στο φιλοτελισμό οι συγγραφείς δεν έχουν συνήθως συγγραφική εμπειρία.

Την αλήθεια της έλλειψης αρθρογράφων γνωρίζουν καλά όλα τα φιλοτελικά σωματεία που εξέδωσαν στο παρελθόν περιοδικά και, κάποια στιγμή, αναγκάστηκαν να τα διακόψουν. Μοναδικές εξαιρέσεις η μακρόβια "Φιλοτέλεια" που έχει συγκεντρώσει στους κόλπους της το σύνολο σχεδόν των φιλοτελικών συγγραφέων, και η "Φιλοτελική Λέσβος" που, παρά την απόσταση και τις δυσκολίες, επιβιώνει με επιτυχία.

Ο "Θεματικός Φιλοτελιστής" είναι ακόμα ένα παράδειγμα περιοδικού που αγωνίζεται να υπάρχει χάρη στις προσπάθειες και τη συμβολή ελάχιστων ανθρώπων. Απαριθμώντας όσους κατά καιρούς συνέβαλαν με τα άρθρα τους στα 15 χρόνια της έκδοσής του, θα διαπιστώσει με απογοήτευση έναν αριθμό που ίσως ξεπερνά του 5 αλλά δεν προσεγγίζει τους 10. Πολύ μικρός αριθμός για τα 58 τεύχη που εκδόθηκαν μέχρι τώρα, και μάλιστα με ύλη που δεν απαιτεί από τους (θεματικούς) αρθρογράφους ιδιαίτερες φιλοτελικές γνώσεις.

Ωστόσο, τον τελευταίο καιρό εμφανίστηκε μία κάπως μεγαλύτερη προσφορά κειμένων, γεγονός που μας δημιουργεί ψήγματα αισιοδοξίας.

Με αφορμή αυτή την προσφορά, δράττομαι της ευκαιρίας να καλέσω όλα τα μέλη του συλλόγου μας να παραμερίσουν τους δισταγμούς τους και να στείλουν τα άρθρα τους. Ακόμα και στις περιπτώσεις που θα υπάρξουν αδεξιότητες λόγω έλλειψης εμπειρίας, η σύνταξη του περιοδικού είναι έτοιμη να προβεί στις αναγκαίες βελτιώσεις, τόσο στα κείμενα όσο και στην φιλοτελική εικονογράφηση.

Ο "Θεματικός Φιλοτελιστής" περιμένει τις συνεργασίες σας. Ευτυχισμένη στιγμή του θα είναι όταν κάθε άρθρο του θα φέρει διαφορετική υπογραφή.

Καλό καλοκαίρι!

Ο πρόεδρος

Γιος του Λουδοβίκου ΙΓ΄ και της Άννας της Αυστριακής, κληρονόμησε το θρόνο της Γαλλίας σε ηλικία πέντε ετών. Μέχρι να ενηλικιωθεί, την κηδεμονία του ανέλαβε ο καρδινάλιος Μαζαρέν μαζί με την μητέρα του. Ωστόσο, η παιδική του ηλικία σημάδεύτηκε από πολλά προβλήματα που επηρέασαν βαθιά τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά του. Σημαντικότερο, οι αντιδράσεις εναντίον του βασιλικού περιβάλλοντος και οι εξεγέρσεις των ευγενών εναντίον του βασιλικού καθεστώτος, αλλά και κατά της φορολογίας (1648-1653). Ευτυχώς η περίοδος αυτή κατέληξε ευνοϊκά για τον ίδιο και για το θρόνο: το κύρος του βασιλικού θεσμού ενισχύθηκε και οι αστοί συσπειρώθηκαν γύρω από το βασιλιά.

Τη φροντίδα της εκπαίδευσης του νεαρού βασιλιά ανέλαβε ο καρδινάλιος Μαζαρέν. Όμως ο νεαρός Λουδοβίκος δεν έδειχνε μεγάλο ενδιαφέρον. Προτίμησε τη ζωγραφική, την αρχιτεκτονική, τη μουσική, και ειδικά το χορό, ο οποίος στην εποχή του ήταν ένα σημαντικό συστατικό της εκπαίδευσης ενός ευγενούς. Λέγεται ότι χόρευε δύο ώρες την ημέρα καθημερινά. Επίσης λάτρευε το κυνήγι και την ιππασία.

Στέφθηκε βασιλιάς της Γαλλίας το 1654. Η ουσιαστική όμως διακυβέρνηση της χώρας από τον ίδιο άρχισε το 1661, στα 22 του χρόνια, μετά τον θάνατο του Μαζαρέν.

Μία από τις πρώτες δηλώσεις που έκανε στους υπουργούς και τους συμβούλους του ήταν –όπως λέγεται- η περίφημη φράση: "Το κράτος, είμαι εγώ" (L'État, c'est moi). Πράγματι, με την μείωση της δύναμης των κοινοβουλίων και των δημοκρατικών, και την παράλληλη ενίσχυση των δικαιοδοσιών του βασιλιά, ο Λουδοβίκος αποτέλεσε τον χαρακτηριστικότερο εκπρόσωπο της απολυταρχίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Ήταν "ο εκπρόσωπος του Θεού στη Γη", "το επίκεντρο του κόσμου".

Αφού κατάργησε, προοδευτικά, τον θεσμό του Πρωθυπουργού και πήρε προσωπικά τα ηνία της διακυβέρνησης του γαλλικού βασιλείου, ακολουθώντας τις συμβουλές του Ζαν Μπατίστ Κολμπέρ, διέταξε να συλλάβουν τον υπουργό των οικονομικών Νικολά Φουκέ (Nicolas Fouquet), τον οποίο και έκλεισε διά βίου στη φυλακή. Παρά τις αποδεδειγμένες ικανότητες του Φουκέ (χάρη σε αυτόν

Λουδοβίκος ΙΓ΄ και Άννα η Αυστριακή: Γονείς του Λουδοβίκου ΙΔ΄

Ο καρδινάλιος Μαζαρέν κηδεμόνευσε τον Λουδοβίκο ΙΔ΄ μέχρι να ενηλικιωθεί, ενώ ο Κολμπέρ υπήρξε ο σπουδαιότερος από τους υπουργούς του Γάλλου βασιλιά.

η Γαλλία κατάφερε να ξεπεράσει τη δίνη της οικονομικής καταστροφής που είχε επιφέρει ο Τριακονταετής Πόλεμος), ο νεαρός βασιλιάς ήθελε να πάρει όλη την εξουσία, διοικητική και οικονομική, για τον εαυτό του.

Η πρώτη περίοδος της βασιλείας του Λουδοβίκου σημαδεύτηκε από μεγάλες διοικητικές μεταρρυθμίσεις. Ανέλαβε ο ίδιος ανώτερα διοικητικά καθήκοντα, καθώς και τα καθήκοντα του ανώτερου δικαστή, δημιούργησε τον "Λουδοβίκειο Κώδικα" (Code Louis) το 1667, που ήταν ένα είδος αστικού κώδικα, τον "Εγκληματικό Κώδικα" (Code Criminel) το 1670, το έδικτο σχετικά με το ναυτικό το 1669, και την συνθήκη εμπορίου το 1673.

Στο μεταξύ, ανέθεσε την διαχείριση των οικονομικών στον ικανότατο Ζαν Μπατίστ Κολμπέρ, τον ανώτερο υπουργό του, υπό την υπουργία του οποίου η Γαλλία έγινε η πιο ισχυρή οικονομικά χώρα της Ευρώπης. Χάρη σ' αυτόν η Γαλλία εφάρμοσε περιορισμούς στις εισαγωγές, ανέπτυξε τις εξαγωγές κυρίως στις αποικίες (Καναδάς, Ινδονησία, Αφρική), ενώ αναδιοργάνωσε το βασιλικό ναυτικό, καθιστώντας τον στόλο της Γαλλίας έναν από τους ισχυρότερους στόλους του κόσμου. Από τότε που ο Κολμπέρ διορίστηκε Υπουργός Ναυτιλίας (1669), εκατοντάδες νέα πλοία κατασκευάστηκαν και νέα λιμάνια χτίστηκαν. Το γαλλικό ναυτικό ήταν συγκρίσιμο ακόμη και με το Βασιλικό Βρετανικό Ναυτικό.

Μεταξύ των άλλων μέτρων που πήρε

Ο χρυσός ήλιος, στην είσοδο των Βερσαλλιών, σύμβολο του βασιλιά.

Κολμπέρ περιλαμβάνονται η δημιουργία μεγάλων κρατικών βιοτεχνιών για την ελάττωση της ανάγκης εισαγωγών, η προσέλκυση ικανών εργατοτεχνιτών από την Ευρώπη για την παραγωγή καλύτερης ποιότητας προϊόντων, η βελτίωση των υποδομών της χώρας με την κατασκευή δρόμων και σημαντικών λι-

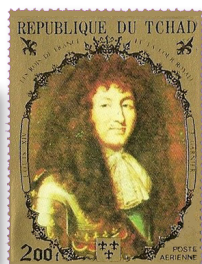
μανιών, η ανάπτυξη του εμπορικού στόλου, αλλά και πολεμικού για να προστατεύει τον εμπορικό, η δημιουργία πολλών νέων αποικιών για την προμήθεια πρώτων υλών που ήταν απαραίτητες για την ανάπτυξη της γαλλικής βιοτεχνίας. Τέλος, δημιούργησε και εταιρίες εμπορίου, όπως την Εταιρεία Ανατολικών Ινδιών.

Αναφέρεται ότι όταν πέθανε ο Μαζαρίνος, το γαλλικό ναυτικό διέθετε μόλις 12 πλοία, όταν το αγγλικό μετρούσε πάνω από 150 και ο στόλος της Ολλανδίας 84. Όταν απεβίωσε ο Κολμπέρ το 1683, το γαλλικό Βασιλικό Ναυτικό περιλάμβανε 117 πλοία, 1200 αξιωματικούς και 52.000 ναύτες. Από το 1661 ως τον θάνατο του Λουδοβίκου το 1715, είχαν κατασκευαστεί συνολικά 381 πλοία.

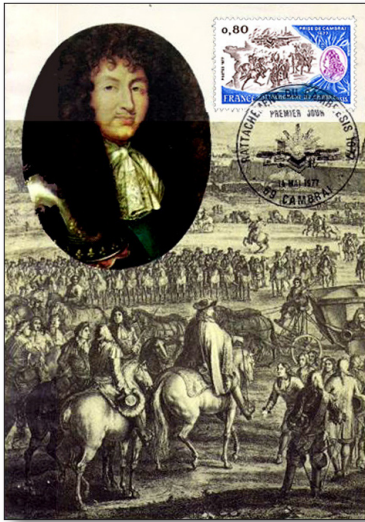
Τον Μάρτιο του 1685, ο Λουδοβίκος έθεσε σε ισχύ τον "Μαύρο Κώδικα" (Code Noir). Ήταν ένα διάταγμα που όριζε ότι όλοι οι Εβραίοι έπρεπε να εγκαταλείψουν όλες τις γαλλικές αποικίες και, εφαρμόζοντας τη ρήση του "ένας βασιλιάς, μία πίστη, ένας νόμος" ("un roi, une foi, une loi"), απαγόρευε την εξάσκηση κάθε άλλης θρησκείας εκτός από την ρωμαιοκαθολική, αναγκάζοντας περίπου 200.000 Ουγενότους να μεταναστεύ-

Η ανάπτυξη τόσο της εμπορικής όσο και της στρατιωτικής δύναμης της Γαλλίας οφείλεται στον Κολμπέρ.

Ο Βασιλιάς Ήλιος σε διάφορες ηλικίες.

Η πολιορκία του Καμπρέ (1677, επεισόδιο του "Πολέμου της Μεταβίβασης"). Στο μενταγιόν ο Λουδοβίκος ΙΔ'.

Η μάχη του Ντενέν (1712, επεισόδιο του πολέμου της "Ισπανικής Διαδοχής").

ρικά ακόμη.

Στα χρόνια του η Γαλλία έγινε η πιο ισχυρή στρατιωτικά χώρα, με πάνω από 300.000 στρατιώτες. Στο "Βασιλιά Ήλιο" άρεσε πολύ ο πόλεμος. Τα μισά χρόνια της βασιλείας του πέρασαν σε εμπόλεμη κατάσταση. Ένας από αυτούς είναι ο λεγόμενος "Πόλεμος της

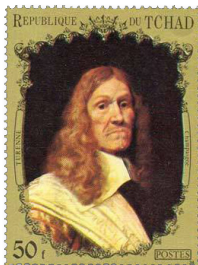
Μεταβίβασης" εναντίον των Κάτω Χωρών και του Βελγίου (1667), και έγινε με πρόφαση ότι χρησιμοποιούσε τα δικαιώματα που του παρέχονταν από το γάμο του με τη Μαρία Θηρεσία της Ισπανίας. Από το 1668 μέχρι τη συνθήκη ειρήνης της Νιμέγης το 1678, κέρδισε πάνω από 11 επαρχίες του Βελγίου και της

Φλάνδρας, με αποτέλεσμα η Γαλλία να γίνει η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της Ευρώπης.

σουν σε προτεσταντικές χώρες, όπως η Ελβετία, οι Κάτω Χώρες, η Πρωσία και η Αγγλία. Ο Κώδικας περιόριζε επίσης τα δικαιώματα των ελεύθερων νέγων και έθεσε τη βάση για το σκλαβοπάζαρο στο γαλλικό αποικιακό κράτος. Ταυτόχρονα προέβλεπε περιορισμένο δικαίωμα κάποιων ιδιοκτησιών στους νέγρους, το δικαίωμα σωστής μεταχείρισης από τους αφέντες τους και με-

Μαρία-Θηρεσία της Ισπανίας και Γουλιέλμος Γ', βασιλιάς Αγγλίας, Γερμανίας και Οράνης.

Οι μεγάλοι στρατηγοί του Λουδοβίκου: Ο Τυρέν (Turenne, X 2), ο Λουί Κοντέ (Louis Grand Condé) ο οποίος οδήγησε τα Γαλλικά στρατεύματα στον Γαλλο-Ολλανδικό Πόλεμο μαζί με τον Τυρέν και συνέχισε μόνος του, όταν ο τελευταίος σκοτώθηκε στην μάχη του Ζάλτσμαπαχ (1675), και ο Βομπάν (Marqués de Vauban), ο σπουδαιότερος στρατιωτικός μηχανικός της εποχής του.

... όπως και ο Καρτέσιος,...

Μολιέρος, ο “ψυχαγωγός της Αυλής”, ο Πασκάλ, ο Πιερ Μπέιλ, σπουδαίοι φιλόσοφοι, μαθηματικοί, φυσικοί...

Κατόπιν ήρθε ο Ενεαετής Πόλεμος (1688-1697) που είχε ως αντιπάλους τη συμμαχία Γαλλίας, Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και τους Ιακωβίτες της Ιρλανδίας και Σκωτίας από τη μία μεριά, και τη συμμαχία των Αψβούργων (Αγγλοολλανδοί του Γουλιέλμου Γ', Αυτοκράτορας Λεοπόλδος Α' της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, Βασιλιάς της Ισπανίας Κάρολος Β', Βίκτωρας-Αμαντέους Β' της Σαβοΐας και άλλοι Γερμανοί πρίγκιπες) από την άλλη.

Τέλος, από το 1701 ως το 1712 υπήρξε ο “Πόλεμος της Ισπανικής Διαδοχής”, μία ευρωπαϊκή σύγκρουση που ξεκίνησε με το θάνατο του τελευταίου Αψβούργου βασιλιά της Ισπανίας, του Καρόλου Β'.

Βέβαια, όλοι αυτοί οι πόλεμοι κόστισαν πολύ στην Γαλλία, ειδικά ο τελευταίος. Τα ταμεία του κράτους άδειασαν, με συνέπεια την επιβολή βαριών φόρων στο γαλλικό λαό αλλά και στους ευγενείς. Ενοτούσις, παρόλα τα έξοδα, αυτοί οι πόλεμοι μεγάλωσαν κατά πολύ την Γαλλία σε έκταση. Η Αλσατία, η Φλάνδρα, το Μετς, το Ρουσιγιόν και πολλές άλλες περιοχές που ανήκουν σήμερα στο γαλλικό κράτος κατακτήθηκαν τότε από τον Λουδοβίκο.

... ο ποιητής Μπουαλύ, η Μαντάμ ντε Σεβινιέ...

...ο αρχιτέκτων του βασιλιά Jules Hardouin-Mansart, (Βερσαλλίες, Τριανόν κλπ.) ...

...οι Κουπρέν και Λουλί, από του μεγάλους της μουσικής τα χρόνια του Λουδοβίκου, ...

...οι Κορνέιγ, Ρασίν, Ροσφουκό, Φενελόν, Λα Φοντέν...: Είναι λίγοι μόνο από τους ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών που σημάδεψαν την πνευματική ζωή της Γαλλίας τα χρόνια της βασιλείας του Λουδοβίκου.

1. Βατώ, 2. Έργο του Μινιάρ, 3. Έργο του Λε Μπρέν. 4. Νικολά Πουσέν.

Τεράστια ήταν η συμβολή της βασιλείας του Λουδοβίκου στην ανάπτυξη στις τέχνες, τη ζωγραφική, την γλυπτική, την αρχιτεκτονική, τη μουσική και στις επιστήμες. Παράλληλα αξιοσημείωτη πρόοδος σημείωσαν τα γαλλικά γράμματα και το θέατρο, ενώ τα γαλλικά έγιναν η γλώσσα του υψηλού πνεύματος και της υψηλής μόρφωσης στην Ευρώπη. Στα χρόνια του διέπρεψαν ο Μολιέρος, ο κύριος ψυχαγωγός της βασιλικής αυλής μέχρι το 1673, ο Ρακίνας, ο Καρ-

Αποψη από το Κανάλι της Μεσημβρίας

αρχιτέκτων Louis le Vau (Λε Βω) που, μεταξύ άλλων, σχεδίασε το περίφημο Σατώ ντε Βω-λε-Βικόντ (Château de Vaux-le-Vicomte) και πολλά άλλα μνημειώδη κτήρια, ο ζωγράφος-διακοσμητής Charles Le Brun (Λε Μπρεν) ο οποίος διακόσμησε αίθουσες των Βερσαλιών και του Λούβρου (ο Λουδοβίκος τον χαρακτήρισε ως τον "Μεγαλύτερο καλλιτέχνη της Γαλλίας"), ο Claude Perrault (Περό), ο οποίος, μεταξύ άλλων,

Ο Πύργος de Vaux-le-Vicomte, δώρο του Λουδοβίκου στον Φουκέ, προϊόν της συνεργασίας του αρχιτέκτονα Louis Le Vau (δεξιά), του αρχιτέκτονα τοπίου André le Nôtre και του ζωγράφου-διακοσμητή Charles Le Brun.

τέσιος, ο Κορνέιγ, ο Λα Φοντέν, ο Φενελόν, ο Ροσφουκό, ο Μπουαλώ και πολλοί άλλοι στα γράμματα, ο Ζαν Μπατίστ Λουλί και ο Κουπρέν στη μουσική, ο Μανσάρτ, ο αρχιτέκτονας των Βερσαλιών, ο αρχιτέκτων τοπίου André le Nôtre (Λε Νότρ) που σχεδίασε τους εκπληκτικούς βασιλικούς κήπους, ο επίσης

σχεδίασε την περίφημη Colonnade (κιονοστοιχία) του Λούβρου... Αυτές είναι μερικές μόνο από τις εξέχουσες προσωπικότητες του "Χρυσού" 17ου αιώνα.

(Τέλος Α' μέρους.

Η συνέχεια και το τέλος στο επόμενο)

Οι περίφημοι κήποι των Βερσαλιών είναι έργο του Αντρέ Λε Νότρ (André le Nôtre).

Τσαρλς Λίντμπεργκ Ένας πρωτοπόρος των πτήσεων

Ο Τσαρλς Λίντμπεργκ (Charles Augustus Lindbergh, 1902–1974) ήταν Αμερικανός αεροπόρος που έγινε γνωστός καθώς το 1927 κατάφερε να διασχίσει τον Ατλαντικό, διανύοντας, μόνος του και χωρίς στάση, 5.800 χιλιόμετρα με το μονοθέσιο μονοκινητήριο αεροπλάνο του Spirit of St. Louis.

Για το κατόρθωμά του αυτό έλαβε το έπαθλο των 25.000 δολαρίων που προσέφερε ο Raymond Orteig σε

Έκδοση Ιουνίου 1927 για την Α' Υπερατλαντική Πτήση του Λίντμπεργκ.

τον Λίντμπεργκ να φύγει με την οικογένειά του από τις Η.Π.Α και να εγκατασταθεί στην Ευρώπη μέχρι την άνοιξη του 1939.

Ο Λίντμπεργκ επισκέφτηκε πολλές φορές τη Ναζιστική Γερμανία, έκανε εγκωμιαστικά σχόλια για τον Χίτλερ και του απονεμήθηκε ο γερμανικός Σταυρός του Τάγματος του Αετού (παράσημο με τέσσερις σβάστικες) που απονεμόταν σε μη Γερμανούς για την προσφορά τους στο Γ' Ράιχ.

Έκδοση Ισπανίας του 1930 για την ιβηρο-αμερικανική φιλία, με τιμωμένο πρόσωπο τον Λίντμπεργκ. Τρεις όμορφες ποικιλίες και τελικό γραμματόσημο.

όποιον θα κατάφερε να διασχίσει χωρίς στάση τον Ατλαντικό. Του απονεμήθηκε επίσης το Μετάλλιο της Τιμής, το πιο μεγάλο στρατιωτικό βραβείο.

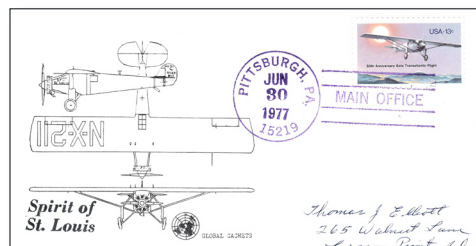
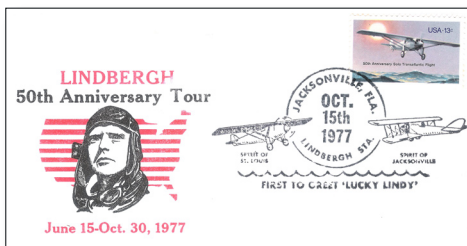
Τον Μάρτιο του 1932 απήχθη και δολοφονήθηκε ο μόλις είκοσι μηνών γιος του. Το έγκλημα αυτό χαρακτηρίστηκε ως το έγκλημα του αιώνα και οδήγησε

Μία από τις πολλές χώρες που τίμησαν φιλοτελικά το κατόρθωμα του Λίντμπεργκ ήταν και η Γαλλία.

Οι ΗΠΑ εξέδωσαν δύο αναμνηστικές σειρές γραμματοσήμων και υπάρχει πληθώρα σχετικών αναμνηστικών φακέλων και σφραγίδων για επετείους της πρώτης υπερατλαντικής πτήσης, όπως ενδεικτικά παρουσιάζονται.

Γιάννης Παναγόπουλος

Γραμματόσημο και αναμνηστικές σφραγίδες ΗΠΑ για τα 50 χρόνια της Α' Υπερατλαντικής Πτήσης (συλλογή Γ. Παναγόπουλου).

Η διεθνής έκθεση PLANETE TIMBRE Παρίσι, 14-22 Ιουνίου 2014

Μέσα στο "Parc Floral" (Λουλουδιασμένο Πάρκο), ένα από τα ωραιότερα πάρκα της Πόλης του Φωτός, ένας τεράστιος εκθεσιακός χώρος φιλοξένησε και εφέτος τόσο τη διεθνή έκθεση, στην οποία συμμετείχαν 32 χώρες, όσο και την εθνική γαλλική. Ωστόσο, εκτός από την άσπρη οργάνωση που παραδοσιακά επιτυγχάνουν οι διοργανωτές του "Planète Timbre" (Πλανήτη Γραμματόσημο), εντυπωσιάζει η προσπάθεια μύησης των παιδιών στη συλλογή γραμματοσήμων. Είναι απίστευτα μεγάλος ο αριθμός των διαφορετικών εκδηλώσεων που οργανώνονται γι' αυτό το σκοπό. Από επιδείξεις του τρόπου σχεδίασης, χάραξης, εκτύπωσης και ετοιμασίας των γραμματοσήμων από καλλιτέχνες και επαγγελματίες του είδους, μέχρι παιχνίδια, διαγωνισμοί, ιστορικές και τεχνικές προσεγγίσεις του γραμματόσημου και μύρια άλλα. Η φαντασία των ειδικών των Γαλλικών Ταχυδρομείων ανεξάντλητη. Ίσως αυτός να είναι και ο λόγος που ποτέ δεν σταμάτησαν τα γαλλικά ταχυδρομικά γκισέ να πλημμυρίζουν

από συλλέκτες, συχνά σε μακριές ουρές. Διότι τα Γαλλικά Ταχυδρομεία δεν σταμάτησαν ποτέ να επενδύουν στο μέλλον.

Ο Έλληνας αντιπρόσωπος, μαζί με τους Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο της Γαλλικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας Claude Desarmenien και Bernard Jimenez.

"Ο φιλοτελισμός ενώνει": Π. Λεούσης, Μ. Βαρδοπούλου, οι Αλβανοί Emi Gimjani και Nikolla Xhago (εκθέτης και αντιπρόσωπος), ο Τούρκος αντιπρόσωπος Muzaffer Arda και ο Κύπριος Νίκος Ράγκος.

Αλλά και για τους μεγάλους, οι παράπλευρες εκδηλώσεις δεν υστέρησαν σε ποιότητα και ποικιλία. Οι διαλέξεις και παρουσιάσεις φιλοτελικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος που υποστηρίζονταν με προβολές σε γιγαντοοθόνη ήταν συνεχείς.

Οι αγοραστές νέων εκδόσεων υποστηρίζονταν από 10 γκισέ που πωλούσαν τις νέες εκδόσεις (ένα γραμματόσημο για κάθε ημέρα της έκθεσης, συν τα αυτοκόλλητα, συν εκείνα των αυτόματων μηχανών, συν τα προσωπικά...) και 8 υπαλλήλους που περίμεναν για να σφραγίσουν.

Τέλος, σε άλλο σημείο, οι καλλιτέχνες/σχεδιαστές των νέων γραμματοσήμων περίμεναν τους συλλέκτες για να βάλουν την υπογραφή τους σε φακέλους και άλλα ντοκουμέντα. Για πολλούς, ένα αυτόγραφο του ίδιου του καλλιτέχνη επάνω στο φάκελο είναι κάτι σημαντικό.

Το σύνολο των εκθεμάτων διεθνούς συ-

Πολλές οι δράσεις "μύησης" των παιδιών στο γραμματόσημο. Οι Γάλλοι επενδύουν στο μέλλον!

Από το γεύμα της Ακαδημίας: Η κ. Βαρδοπούλου εν μέσω των Προέδρων της ΕΦΟ Π. Λεούση και της Γαλλικής Φιλοτελικής Ακαδημίας.

ναγωνισμού ήταν 170 και κάλυπταν όλες τις τάξεις, εκτός από Παραδοσιακού Φιλοτελισμού και Φιλοτελικής Φιλολογίας.

Από ελληνικής πλευράς είχαμε τις εξής τέσσερις συμμετοχές, που όλες βραβεύτηκαν με επίχρυσο μετάλλιο:

Θωμάς Αρβανίτης, Προ-φιλοτελική περίοδος της Ελληνικής Ταχυδρομικής Υπηρεσίας (8 πλαίσια)

Θανάσης Πάσχος, Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία της Θεσσαλονίκης, 1912-1950 (5),

Νίκος Καρανικόλας, Επιστημάνσεις των "Inselpost", 1944/1945 (1)

Μιχάλης Πετραδάκης, Τα Γαλλικά Ταχυδρομικά Γραφεία στη Ρόδο (1).

Το δείπνο των βραβεύσεων που πραγματοποιήθηκε με λαμπρότητα σε ένα από τα πολλά κτήρια του Parc Floral, συνοδεύτηκε από τους ήχους μικρής ορχήστρας εγχόρδων. Παρούσα και η τετραμελής οικογένεια του διακεκριμένου φιλοτελιστή και εκθέτη Θωμά Αρβανίτη.

Η ώρα της αναγγελίας των μεγάλων βραβείων είχε έντονο ελληνικό «σασπένς». Αυτή τη φορά όχι λόγω της παρουσίας Ελλήνων εκθετών αλλά λόγω των ξένων που εξέθεταν συλλογές ελληνικού ενδιαφέροντος. Για το Grand Prix της γαλλικής εθνικής έκθεσης υποψήφιοι ήταν ο Γάλλος Louis Fancini με το γνωστό έκθεμά του *Η κατασκευή και η ταχυδρομική χρήση της παρισινής έκδοσης της μεγάλης κεφαλής* και ο Τσέχος NIKHOLAS Kirke,

ο οποίος και το κατέκτησε παρά τις αντίθετες προβλέψεις. Στην Διεθνή Έκθεση νικήτρια του Μεγάλου Βραβείου ήταν η θαυμάσια συλλογή *Μεγάλη κεφαλή του Ερμή: η πρώτη ελληνική έκδοση στην αλληλογραφία εξωτερικού 1861-1882* της Γαλλίδας Michèle Chauvet.

Την περίοδο της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φιλοτελισμού (FIP) και της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Φιλοτελισμού. Μία από αυτές είχε έντονο ελληνικό χαρακτήρα, καθώς η Ακαδημία παρέθεσε γεύμα σε εστιατόριο στις όχθες παρισινής λίμνης, κατά τη διάρκεια της οποίας η επίσημη προσκεκλημένη της, γνωστή καλλιτέχνηδα των ΕΛΤΑ Μυρσίνη Βαρδοπούλου, ανακηρύχθηκε Επίτιμο Μέλος της Ακαδημίας. Η διάκριση αυτή έγινε σε αναγνώριση της εξαιρετικής ποιότητας σχεδίασης των εξωφύλλων των βιβλίων OPUS III και OPUS IV που φιλοτέχνησε η Ελληνίδα καλλιτέχνηδα. Ταυτόχρονα, στο γεύμα είχε προσκληθεί και ο Πρόεδρος της ΕΦΟ Π. Λεούσης για να επιδώσει, επ' ευκαιρία της παρουσίας του στη γαλλική πρωτεύουσα, την πλακέτα του βραβείου Χ. Μπίνου. Ως γνωστόν, το βραβείο αυτό απονεμήθηκε από την ΕΦΟ στην Ακαδημία για την έκδοση του ελληνικού

Ο Πρόεδρος της ΕΦΟ διαβάζει το μεταφρασμένο πρακτικό της απονομής του βραβείου Μπίνου για το 2013, εν μέσω του Προέδρου της Ακαδημίας Ιταλού Bruno Crevato-Selvaggi και του μέλους της και εκδότη του OPUS, Βέλγου Guy Coutant.

διαφέροντος τόμου OPUS III, ο οποίος ψηφίστηκε ως το καλύτερο έργο Φιλοτελικής Φιλολογίας του 2013.

Η νικήτρια του Μεγάλου Βραβείου της έκθεσης "Planète Timbre" κ. Michèle Chauvet σε ευχάριστη συνομιλία με την κ. Βαρδοπούλου και τον Π. Λεούση.

Θρύλοι του αθλητισμού

Εμίλ Ζάτοπεκ

Ένας ακόμα θρύλος του διεθνούς αθλητισμού που άφησε έκθαμβη την ανθρωπότητα με τις επιδόσεις του. Ήταν αυτός που εμπονομάστηκε και “άνθρωπος-ατμομηχανή” για το ιδιαίτερο αγωνιστικό του στυλ και την ανυπέρβλητη αντοχή του. Αυτό το προσωνύμιο του έδωσε ένας δημοσιογράφος, λέγοντας πως σε όλους τους αγώνες είναι αυτός μπροστά και οι υπόλοιποι ακολουθούν σαν βαγόνια!

Γεννήθηκε στην περιοχή της Μοραβίας-Σιλεσίας, έκτο παιδί μιας φτωχής οικογένειας. Άρχισε να δουλεύει από τα 16 χρόνια του στα εργοστάσια υποδηματοποιίας της γνωστής φίρμας Bata, στην πόλη Zlín. Η ίδια εταιρεία ήταν αυτή που τον ώθησε στον αθλητισμό, καθώς το 1940 χρηματοδότησε αγώνες δρόμου και πρότεινε στον Ζάτοπεκ να συμμετάσχει. Έκτοτε άρχισε να αθλείται συστηματικά, έχοντας σαν πρότυπό του τον μεγάλο Φιλανδό Πάαβο Νούρμι.

Το 1945 πήγε να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία, πάντα αθλούμενος. Βρίσκοντας, ωστόσο, πρόσφορες συνθήκες άθλησης στο στρατό, αποφάσισε να σταδιοδρομήσει σαν στρατιωτικός. Στο στρατό μάλιστα γνώρισε και παντρεύτηκε την γυναίκα του Ντάνα, που ήταν κόρη του Λοχαγού του.

Ξεκίνησε τη διεθνή αθλητική του καριέρα καταλαμβάνοντας την 5η θέση το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 1946, στο Όσλο, ενώ στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου κέρδισε το πρώτο του Ολυμπιακό Μετάλλιο τα 10.000 μέτρα και ήρθε δεύτερος στα 5.000.

Ωστόσο, ο μεγάλος θρί-

αμβος του Ζάτοπεκ ήρθε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Ελσίνκι το 1952. Κέρδισε, σε διάστημα 8 ημερών, χρυσά μετάλλια στα 5000μ., στα 10.000μ. και στο Μαραθώνιο δρόμο, πετυχαίνοντας μάλιστα ολυμπιακό ρεκόρ. Ακόμη, ήταν ο πρώτος αθλητής που κατόρθωσε να σπάσει το όριο των 29 λεπτών στα 10.000 μ. (1954), ενώ τρία χρόνια πριν είχε σπάσει το όριο της μιας ώρας για την απόσταση των 20 χλμ.

Πλουσία ήταν η συγκομιδή του και σε δύο Ευρωπαϊκά πρωταθλήματα που έλαβε μέρος. Το 1950 στις Βρυξέλλες κέρδισε χρυσά μετάλλια σε 5 και 10 χλμ., ενώ τέσσερα χρόνια μετά (1954) στη Βέρνη πήρε την πρώτη θέση στα 10.000 μ. και την τρίτη στα 5 χλμ. Επίσης πέτυχε να καταρρίψει 18 φορές τα παγκόσμια ρεκόρ των δρόμων μεγάλων απο-

στάσεων.

Ένα περιστατικό που φανερώνει την ποιότητα του χαρακτήρα του Ζάτοπεκ είναι όταν η κυβέρνηση απαγόρευσε σε έναν συναθλητή του των 1.500 μ. να λάβει μέρος στους αγώνες του Ελσίνκι, επειδή ο πατέρας του ήταν ενάντιος στο κομμουνιστικό καθεστώς. Τότε ο Εμίλ δήλωσε ότι ούτε αυτός θα

Φιλοτελικό προϊόν των Βρετανικών Ταχυδρομείων. Η βινιέτα γράφει: “Ο Ζάτοπεκ αφήνει τον κόσμο πίσω του, καλπάζοντας προς ένα νέο ρεκόρ στα 10.000 μ, επάνω σε στίβο φτιαγμένο από στάχτες των εστιών του Λέστερ”.

Έκδοση του 1960 με αυτόγραφο του Ζάτοπεκ.

συμμετάσχει αν δεν αρθεί αυτή η απαγόρευση. Μετά από κάποιες αμφιταλαντεύσεις, η κυβέρνηση υποχώρησε και ο αθλητής ακολούθησε την αποστολή.

Μετά το τέλος της αθλητικής του σταδιοδρομίας ονομάστηκε λοχαγός και εργαζόταν στο Υπουργείο Αμύνης. Αυτό κράτησε μέχρι την Άνοιξη της Πράγας του 1968. Καθώς ήταν θιασώτης των απόψεων του Αλεξάντερ Ντούπτσεκ που διακήρυσσε ένα σοσιαλισμό με ανθρωπινό πρόσωπο, μόλις μπήκαν στην Πράγα τα ρώσικα τανκς, βγήκε από τους πρώτους στους δρόμους, ενώ ο κόσμος φώναζε τότε τα στρατεύματα κατοχής και τους φώναζε: σεβαστείτε την Ολυμπιακή Έκχερρία!

Αλεξάντερ Ντούπτσεκ

Με το τέλος των γεγονότων, ο Ζάτοπεκ αποβλήθηκε από το στράτευμα και το κομμουνιστικό κόμμα, υποχρεώθηκε να κάνει την "αυτοκριτική" του, και καταδικάστηκε να κάνει στο μέλλον αποκλειστικά χειρωνακτικές εργασίες. Μεταξύ άλλων, τον υποχρέωσαν να εργαστεί ως οδοκαθαριστής των δρόμων της Πράγας, ενώ εστάλη για αρκετά χρόνια στα ορυχεία ουρανίου του Jáchymov, όπου έμεινε μέχρι το 1974.

Αποκαταστάθηκε το 1989, όταν ο Πρόεδρος Βάκλαβ Χάβελ τον τίμησε με την υψηλή εθνική διάκριση του Λευκού Λέοντα.

Ο Αντόνιο Σάμαραγκ τον τίμησε επίσης, μετά θάνατο, με το μετάλλιο Πιερ ντε Κουμπερτέν (2000).

Ο θάνατος τον βρήκε στα 78 χρόνια του.

Λάκης Τσάκωνας

Εντυπωσιακό αμερικανικό φιλοτελικό κατασκευάσμα χωρίς πραγματική φιλοτελική αξία.

ΚΑΛΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Ορίστε και οι ευχές που μας στέλνει η Γαλλία για "Καλές Διακοπές". Τις στέλνει μάλιστα με "προσωπικό γραμματόσημο", του τύπου που κυριαρχεί τελευταία στις περισσότερες χώρες του κόσμου (χωρίς συνοδευτική βινιέτα).

Ωστόσο, εκτός από την προτροπή να μην ξεχάσουμε να πάρουμε μαζί μας τα σχετικά με την αλληλογραφία (συμβολίζονται με τον φάκελο), μας υπενθυμίζει με άλλο γραμματόσημο τα "σημαντικά" που πρόκειται να συναντήσουμε στον τόπο των διακοπών μας! Το ίδιο ευχόμαστε και εμείς σε όλους σας.

Σωτήρια φάρμακα για την ανθρωπότητα

Το κινίνο

Το κινίνο (η κινίνη) ήταν το πρώτο αποτελεσματικό φάρμακο κατά της ελονοσίας. Αυτή η ασθένεια, υπεύθυνη για σχεδόν ένα εκατομμύριο θανάτους το χρόνο, οφείλεται σε ένα μονοκύτταρο παράσιτο του γένους *Plasmodium* που μεταδίδεται στον άνθρωπο από τα σιμπίγματα μολυσμένων κουνουπιών. Τα κουνούπια εγχέουν το πλασμάδιο, το οποίο προσβάλλει πρώτα το ήπαρ, αναπτύσσεται και ελευθερώνει στο αίμα τα μεροζώια, τα οποία κατόπιν εγκαθίστανται στα ερυθρά αιμοσφαίρια.

Το 1672, σε ένα φυλλάδιο με τίτλο *Πυρετολογία*, ο Άγγλος Robert Talbot (1642–1681), εκφράζοντας τις απόψεις του για τα αίτια και τη θεραπεία του πυρετού, υμνεί την κινίνη σε σκόνη και προειδοποιεί τους αναγνώστες για τις επικίνδυνες επιπτώσεις της όταν χορηγείται κακώς. Ο Talbot, μεταξύ άλλων, θεράπευσε το γιο του Λουδοβίκου ΙΔ΄-τον Δελφίνο-, με τη χορήγηση υψηλών δόσεων φλοιού κιγκχόνης και την τακτική ανανέωσή τους.

Ο βασιλιάς εντυπωσιάστηκε και έπεισε τον Talbot να του πουλήσει το μυστικό για 48.000 λίρες, στις οποίες προστέθηκε και μία ισόβια σύνταξη 2.000 λιρών.

Με το θάνατο του τελευταίου, επιδιώκοντας ο Λουδοβίκος να γίνει το φάρμακο γνωστό στο ευρύ κοινό, διέταξε τη δημοσίευση της πραγματείας *Περί της θεραπείας του πυρετού με την κιγκχόνη* (*De la guérison des fièvres par le quinquina*, 1681).

Το 1683, ο Γάλλος Nicolas de Blégnay (1652-1722), στο έργο του *Το αγγλικό φάρμακο*

για τη θεραπεία του πυρετού (*Le remède anglais pour la guérison des fièvres*) μεταφράστηκε αμέσως στα αγγλικά. Παρά τις επίμονες διαμάχες για την αποτελεσματικότητά της, η κιγκχόνη έγινε έκτοτε ευρέως αποδεκτή από τους γιατρούς.

Μελέτες επάνω σε ορισμένες χημικές ιδιότητες του φλοιού της κιγκχόνης έκαναν και άλλοι χημικοί και φαρμακολόγοι τα χρόνια που ακολούθησαν. Χρειάστηκε, ωστόσο, να φθάσει το 1820 για να εξαχθούν και να απομονωθούν τα ενεργά συστατικά του φλοιού της, χάρη στις εργασίες των Γάλλων χημικών Joseph Pelletier και Joseph Caventou. Η ανακάλυψη συνίστατο στο ότι η αντιπυρετική βάση του φαρμάκου αποτελείται από δύο αλκαλοειδή που τα ονόμασαν “κινίνη” και “κιγκχονίνη”. Τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών, αφού εξετάστηκαν από την Γαλλική Ιατρική Ακαδημία, δημοσιεύτηκαν το 1821.

Οι δύο παραπάνω χημικοί, καθώς ήταν εκπαιδευμένοι στη φαρμακευτική, ρίχτηκαν αμέσως στην προσπάθεια πρακτικής εφαρμογής της ανακάλυψης και προχώρησαν στην βιομηχανική παραγωγή της κινίνης. Το 1826, το εργαστήριό τους ήταν σε θέση να επεξεργαστεί 138 τόνους φλοιού κιγκχόνης και να εκχυλίσει 1800 χιλιόγραμμα θειικής κινίνης.

Δημοσιοποιώντας την εφεύρεση τους, βοήθησαν όποιον ήθελε να επωφεληθεί. Αυτό έδωσε την ευκαιρία σε αρκετούς γερμανούς επιχειρηματίες να ξεκινήσουν επί-

Alphonse Laveran. Ανακάλυψε το πλασμάδιο της ελονοσίας.

J. Pelletier και J. Caventou. Απομονώσαν τα ενεργά συστατικά του φλοιού της κιγκχόνης.

Σχέδιο καλλιτέχνη για τον Pelletier που, τελικά, δεν εγκρίθηκε.

σης την εξαγωγή κινίνης σε μεγάλη κλίμακα, σηματοδοτώντας έτσι την απαρχή της μεγάλης φαρμακευτικής βιομηχανίας.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το εργαστήριο Rosengarten and Sons της Φιλαδέλφειας, άρχισε να κάνει εμπορική χρήση της μεθόδου Pelletier και Caventou το 1823. Την ίδια χρονιά, οι καμπάνες των εκκλησιών της κοιλάδας του Μισισσιπή καλούσαν κάθε βράδυ στην κατανάλωση χαπιών του Δρ John Sappington από τη Φιλαδέλφεια (Dr. Sappington's Fever Pill), καθιστώντας το φάρμακο πασίγνωστο, αλλά και δίνοντας τη δυνατότητα να μελετηθεί σε ποιες δόσεις ήταν αποτελεσματικά τα ενεργά συστατικά του. Ταυτόχρονα, ο Pelletier είχε στείλει τα αλκαλοειδή του στον François Magendie για να τα δοκιμάσει σε ζώα και ανθρώπους.

Στο 1853 ο Λουί Παστέρ βρήκε δύο παραπλήσια παράγωγα της κινίνης, προωθώντας περαιτέρω την εξάπλωσή της.

Τελικά, το σημερινό όνομα της κινίνης δόθηκε το 1890, ενώ η φόρμουλα του φαρμάκου καθιερώθηκε το 1854 από τον Adolphe Strecker και η χημική δομή του περιγράφηκε προς το τέ-

Ο Ιταλός παθολόγος Camillo Golgi (μέσον, 1843-1926) έκανε σπουδαίες ανακαλύψεις σε ότι αφορά τις διαφορετικές μορφές της ελονοσίας.

Το θαυματουργό φυτό κιγχόνη, από τη φλούδα του οποίου εξάγεται το κινόνο.

λος του αιώνα από τους Zdenko Skraup και Wilhelm Königs.

Στη διάρκεια του 20ου αιώνα, η κινίνη υπέστη και άλλες εξελίξεις από διάφορους επιστήμονες. Εξελίξεις που συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας. Μία από αυτές ήταν και η εξαγωγή της δραστικής ουσίας από το φλοιό άλλων φυτών (Remijna peruviana και Ladenbergia).

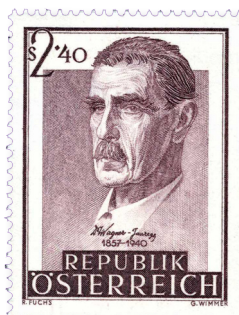
Παρά τις τόσες ανακαλύψεις και προόδους στον αγώνα κατά της ελονοσίας, η ασθένεια

παραμένει ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα υγείας παγκοσμίως, με πάνω από 1.5 εκατομμύρια θανάτους ετησίως. Πρώτα σε αριθμό θυμάτων έρχονται τα παιδιά

κάτω των 5 ετών και οι έγκυες γυναίκες της υποσαχάριας Αφρικής. Αναφέρεται μάλιστα ότι περισσότεροι άνθρωποι πεθαίνουν σήμερα από ελονοσία από ό,τι πριν από 30 χρόνια. Οι λόγοι γι' αυτή τη δυσμενή εξέλιξη είναι πολλοί, όπως νέες περιοχές βίοτοποι

κουνουπιών που δημιουργούνται, η αύξηση του ανθρώπινου πληθυσμού, η μετανάστευση και η ολονέν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα των παρασίτων στα φάρμακα.

Λάκης Τσάκωνας

Επιστήμονες που συνέβαλαν στην εξέλιξη της έρευνας κατά της ελονοσίας.

Από αριστερά: 1. Ο Ελβετός Paul Müller (1899-1965) ανακάλυψε το εντομοκτόνο DDT, επιτυγχάνοντας σε μεγάλο βαθμό τον έλεγχο της ελονοσίας. 2. Ο Ιταλός ζωολόγος και παρασιτολόγος Giovanni Battista Grassi (1854-1925) ανακάλυψε ότι το ανωφερές κουνούπι μεταφέρει το πλασμώδιο του Λαβεράν. 3. Ο Αυστριακός ψυχίατρος και νευρολόγος Julius Wagner-Jauregg ανακάλυψε το 1919 ότι ο εμβολιασμός της ελονοσίας είχε θεραπευτική αξία και σε άλλες ασθένειες, όπως η σύφιλη. 4. Ο Βρετανός παθολόγος Ronald Ross (1857-1932) προήγαγε τη θεωρία του Laveran, όταν ανακάλυψε ότι τα κουνούπια ήταν πράγματι η πηγή της ελονοσίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Επιμέλεια Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Εκδήλωση για το "Έτος Σεφέρη" και Έκθεση Γραμματοσήμων

Ν. Χαλκηδόνα, 4 - 6 Σεπτεμβρίου 2000

Ο Σύλλογος Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδος, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του 2ου Δημοτικού Σχολείου Νέας Χαλκηδόνας, οργάνωσαν εκδήλωση που περιλάμβανε:

- Έκθεση γραμματοσήμων που διάρκεσε από 4 έως 6 Σεπτεμβρίου
- Ομιλία για τη ζωή και το έργο του νομπελίστα ποιητή
- Μελοποιημένα ποιήματα του Γ. Σεφέρη από την χορωδία του 2ου Δημοτικού Σχολείου Ν. Χαλκηδόνας
- Απαγγελίες ποιημάτων
- Προβολή διαφανειών

Η εκδήλωση ήταν υπό την αιγίδα του Δήμου Νέας Χαλκηδόνας, είχε τη συμπαράσταση των ΕΛΤΑ και έκλεισε με δεξίωση που ευγενώς προσέφερε ο Δήμαρχος.

Εκδόθηκε πολύχρωμη πολυτελής πρόσκληση, καθώς και φυλλάδιο με ποιήματα και κείμενα του Σεφέρη.

Έκθεση Ολυμπιακού Γραμματοσήμου Κοζάνη, 24 Σεπ. - 2 Οκτ. 2000

Στο Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης λειτούργησε τις ως άνω ημερομηνίες έκθεση Ολυμπιακού Γραμματοσήμου με αφορμή την διεξαγωγή της Ολυμπιάδας του Σίδνεϋ.

Την έκθεση διοργάνωσε η Φιλοτελική Εταιρεία Κοζάνης, σε συνεργασία με το τοπικό ταχυδρομείο.

Έκθεση στην Τρίπολη

Τρίπολη, 22-24 Νοεμβρίου 2000

Η έκθεση αυτή στεγάστηκε στη Λέσχη Αξι-

ωματικών Φρουράς Τρίπολης, με την ευκαιρία φιλοτελικής εκδήλωσης που διοργάνωσε η Περιφερειακή Δ/ση ΕΛΤΑ Πελοποννήσου.

Η πρώτη ημέρα λειτουργίας της περιελάμβανε ομιλία του Προϊσταμένου του τότε Ταχυδρομικού Μουσείου κ. Θεόδωρου Γαλάνη με θέμα: "Το Γραμματόσημο, η Ιστορία, ο Δυναμισμός και ο Μορφωτικός του ρόλος" και προβολή ταινίας μικρού μήκους με θέμα: "Μορφές Αρχαίας Ελλάδος και Επανάσταση του 1821".

Έκθεση Θεματικού Γραμματοσήμου και Ενθυμημάτων Καλλιθέα, 26-29 Νοεμβρίου 2000

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας σε συνεργασία με το Πρότυπο Εθνικό Νηπιοτροφείο Καλλιθέας οργάνωσαν θεματική έκθεση που στεγάστηκε στις αίθουσες του ανωτέρω ιδρύματος.

Τα εγκαίνια της Έκθεσης έγιναν με λαμπρότητα, παρουσία του Μητροπολίτη Μαραθώνος, εκπροσώπου του Νομάρχη Πειραιά, του Δημάρχου Καλλιθέας, πολιτευτών, του Διευθυντή της Υπηρεσίας Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, Προέδρων και Μελών Φιλοτελικών Σωματείων της Αθήνας, και μεγάλου αριθμού δημοτών της Καλλιθέας.

Κατά το τετραήμερο της λειτουργίας της επισκέφτηκαν την έκθεση μαθητές της τελευταίας τάξης δύο Δημοτικών Σχολείων και ενός Λυκείου Καλλιθέας.

Ο κύριος όγκος των εκθεμάτων ήταν αναρτημένος σε αίθουσα παραπλεύρως του χώρου υποδοχής, και προσέλκυε όσους προσέρχονταν για να παραλάβουν τα παιδιά τους από τον παιδικό σταθμό του Ιδρύματος να την επισκεφτούν και να την κάνουν γνωστή σε όλη την πόλη. Αλλά και τα εκθέματα από

τη Μικρά Ασία, στην αίθουσα του Α' ορόφου, δεν άφησαν αδιάφορους πολλούς από τους επισκέπτες.

Στον εκθεσιακό χώρο, κατά την πρώτη μέρα λειτουργίας της Έκθεσης, λειτουργήσε Προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο, στο οποίο χρησιμοποιήθηκε η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα που απεικονίζει την Ειλείθια ή Ειλειθυία, δευτερεύουσα θεότητα της Ελληνικής Μυθολογίας, θεά της γέννησης και των πόνων του τοκετού, βοηθό των γυναικών να γεννήσουν και να αντέχουν τους πόνους της γέννας. Η επιλογή του θέματος και του σχεδίου της σφραγίδας έγινε από τον τότε Γ. Γραμματέα του συλλόγου Π. Λεούση, ως σχετικού με την δραστηριότητα του συνδιοργανωτή της έκθεσης, Εθνικού Νηπιτροφείου Καλλιθέας.

Έκθεση Κρητικού Γραμματοσήμου 18 -19 Δεκεμβρίου 2000

Η έκθεση οργανώθηκε με την ευκαιρία του εορτασμού της "Ημέρας του Ελληνικού Γραμματοσήμου" και των "100 χρόνων από την έκδοση του πρώτου κρητικού γραμματοσήμου". Φιλοξενήθηκε στο Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου Κρήτης και θέμα της ήταν "Το κρητικό γραμματόσημο".

Οργανωτής της έκθεσης ήταν η Φιλοτελική Εταιρεία Ηρακλείου Κρήτης.

Έκθεση "Περιβάλλον και Υγεία" Κιλκίς, 25-27 Οκτωβρίου 2001

Στα πλαίσια του Διαβαλκανικού Συνεδρίου που οργανώθηκε από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κιλκίς με θέμα "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή Υγείας στο χώρο των Βαλκανίων", λειτουργήσε από 25-27 Οκτωβρίου 2001 στην αίθουσα του Εκ-

κλησιαστικό Λυκείου Κιλκίς, έκθεση γραμματοσήμου με θέμα σχετικό με το Περιβάλλον και την Υγεία.

Για την πραγματοποίηση της έκθεσης συνεργάστηκαν ο ΟΠΟΝΓΑ και η Επιτροπή Περιβάλλοντος του Δήμου Κιλκίς, η Διεύθυνση Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, η Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης και Γιώργος Καράτσαλης, ενώ συμμετείχαν 7 εκθέτες, μεταξύ των οποίων τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

"Πολιτισμός, η Ταυτότητά μας" Ραφήνα Αττικής, 25-29 Απριλίου 2001

Στα πλαίσια του 1ου Ευρωμεσογειακού Συνεδρίου που οργάνωσε ο Δήμος Ραφήνας σε συνεργασία με το Δίκτυο Αδελφοποιημένων Πόλεων- Περιοχών της Μεσογείου "ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ" με θέμα "Ο Πολιτισμός ... Η Ταυτότητά μας" από 25-29 Απριλίου 2001, φιλοξενήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο Ραφήνας φιλοτελική έκθεση με γραμματόσημα και κάρτες των Μεσογειακών Χωρών.

Τέσσερις συλλογές αναφέρονταν στον τομέα "Πολιτισμός" και πέντε στον τομέα "Θάλασσα και Μεταφορές". μέσα στις οποίες οι Ευρωπαίοι σύνεδροι συνάντησαν απεικονίσεις τόπων, γραμματόσημα ή άλλα ενθυμήματα από την πατρίδα τους, ανασύροντας στις μνήμες τους εποχές που έχουν περάσει ή γεγονότα που έχουν γνωρίσει. Η μεγάλη επιτυχία της Έκθεσης ανάγκασε την οργανωτική επιτροπή να παρατείνει τη λειτουργία της μέχρι της 5ης Μαΐου 2001, για να δοθεί η ευκαιρία να την επισκεφθούν και οι μαθητές των σχολείων της Ραφήνας.

Την ευθύνη διοργάνωσης είχε ο Σύλλογος Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδας με τη συμπαράσταση του Δήμου Ραφήνας, του προεδρείου της ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑΣ και των εκθετών.

2η Πανελλήνια Έκθεση Θεματικού Γραμματοσήμου και Καρτ- Ποστάλ Χαλκίδα, 3-7 Απριλίου 2002

Η έκθεση λειτουργήσε στην ισόγεια αίθουσα του Δημαρχιακού Μεγάρου της Χαλκίδας, στην παραλιακή λεωφόρο, και ήταν αφιερωμένη στα 80 χρόνια Εθνικής Μνήμης του Μικρασιατικού Ελληνισμού.

Την διοργάνωσαν ο Πανελλήνιος Σύλλο-

γος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας και ο Σύνδεσμος Ελλήνων Συλλεκτών, με την συνεργασία και συμπαράσταση του Δήμου Χαλκιδέων - Δ.Ε.Π.Α.Χ., και την αρωγή των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Την ημέρα των εγκαινίων, χρησιμοποιήθηκε στο χώρο της έκθεσης ειδική αναμνηστική σφραγίδα, με την οποία σφραγίστηκαν εικονογραφημένοι φάκελοι που έθεσε σε κυκλοφορία η Οργανωτική Επιτροπή.

Στον ίδιο χώρο λειτούργησε επίσης μηχανήμα παραγωγής προσωπικού γραμματοσήμου.

Στις 6η Απριλίου 2002, σε ειδική τελετή στον εκθεσιακό χώρο επιδόθηκαν στους εκθέτες και συντελεστές της έκθεσης διπλώματα και μετάλλια. Κατά τη διάρκεια της τελετής, το χορευτικό τμήμα του Μορφωτικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Νέας Αρτάκης εκτέλεσε μουσικό χορευτικό πρόγραμμα.

"ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ"

Καλαμάτα, 5 έως 10 Απριλίου 2002

Στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Καλαμάτας λειτούργησε τις ως άνω ημερομηνίες φιλοτελική έκθεση με τίτλο "Αθλητισμός - Φιλοτελισμός". Διοργανώθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΛΤΑ Πελοποννήσου και το Κεντρικό Ταχυδρομείο Καλαμάτας, με την συνεργασία της Πανελληνίας Ένωσης Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ.

Συμμετείχαν το Ταχυδρομείο και Φιλοτελικό Μουσείο με τρία εκθέματα Ολυμπιακού και Αθλητικού ενδιαφέροντος, ο γνωστός θεματικός εκθέτης Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος με τη συλλογή του *Το Ποδόσφαιρο* και ο Μιχάλης Γρυπάρης με τη συλλογή του *Η πορεία του Αθλητισμού στις Ολυμπιάδες σε Κάρτες Μάξιμου*.

Κατά την διάρκεια της Έκθεσης προβλή-

θηκε σε αίθουσα του ως άνω Κέντρου η ταινία "Η Ιστορία της Ελλάδας μέσω των γραμματοσήμων" του Θεόδωρου Γαλάνη.

Έκθεση στο Κιλκίς

Κιλκίς, 2002?

Με την ευκαιρία των εγκαινίων της Βιβλιοθήκης Τ.Ε.Ε. Αζιούπολης (Κιλκίς), η Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης και η Διεύθυνση Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ συνδιοργάνωσαν φιλοτελική έκθεση με φιλοτελικό υλικό που διέθεσε το Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο και αναφερόταν στα "Γράμματα και Τέχνες", στη "Μυθολογία" και στα "Αρχαία Μνημεία και Τοπία".

Έκθεση Ολυμπιακού Γραμματοσήμου

Μαρούσι Αττικής, 15-19 Μαΐου 2002

Στην γενέτειρα πόλη του Σπύρου Λούη, η Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών και το Λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Αμαρουσίου οργάνωσαν τις ως άνω ημερομηνίες Έκθεση Ολυμπιακού Γραμματοσήμου και Τεκμηρίων στο Παλιό Δημαρχείο της πόλης.

Έκθεση Ολυμπιακή Εκεχειρία

Νέα Χαλκηδόνα, ? Μαΐου 2002

Με την ευκαιρία συνάντησης των νέων της Αμφικτιονίας (αδελφοποιημένων πόλεων της Μεσογείου), το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Νέας Χαλκηδόνας σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ολυμπιακού Αθλητικού Φιλοτελισμού και Τεκμηρίων και το Σύλλογο Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδος, διοργάνωσαν στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Νέας Χαλκηδόνας (πρώην στρατιωτικό εργοστάσιο) έκθεση Αθλητικού Ολυμπιακού γραμματοσήμου και τεκμηρίων, αφιερωμένη στην Ολυμπιακή Εκεχειρία.

Η έκθεση λειτούργησε το τρίτο δεκαήμερο Μαΐου 2002, ήταν υπό την αιγίδα του Δήμου Νέας Χαλκηδόνας και έχει την αρωγή του ΕΛΤΑ.

Έκθεση Μνήμης

**Γραμματοσήμου και Φωτογραφίας
Νέα Χαλκηδόνα, 1-8 Σεπτεμβρίου 2002**

Η ανωτέρω έκθεση πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ν. Χαλκη-

δόνας. Έλαβαν μέρος 13 εκθέτες με συλλογές γραμματοσήμων και εκθέματα φωτογραφιών, καρτ-ποστάλ, χαρτών και τεκμηρίων, αφιερωμένων στα 80 χρόνια των Αλησμόνητων Πατρίδων.

Στις 6 Σεπτεμβρίου 2002 χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα αφιερωμένη στην παραπάνω επέτειο, με την οποία σφραγίστηκαν 200 εικονογραφημένοι αναμνηστικοί φάκελοι.

Α' Αχαϊκή Έκθεση Γραμματοσήμου Πάτρα, 28 Σεπ. - 6 Οκτ. 2002

Οργανώθηκε στα πλαίσια των εκδηλώσεων της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, υπό την αιγίδα του Δήμου Πατραίων. Οργανωτές ήταν η Φιλοτελική Εταιρεία Πατρών και η Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Δ/ση ΕΛΤΑ Δυτικής Ελλάδας και τη Διεύθυνση Φιλοτελισμού. Φιλοξενήθηκε στο Κέντρο Τεχνών Barry του Δήμου της Πάτρας, από 28 Σεπτεμβρίου 2002 έως 6 Οκτωβρίου 2002. Έλαβαν μέρος 27 εκθέτες με συλλογές γραμματοσήμων, καρτών μάζιμουμ, πίνακες ζωγραφικής με γραμματόσημα και ενθυμήματα.

Στη θεματολογία των εκθεμάτων κυριάρχησε γενικά η "Ολυμπιακή Ιδέα" και ο "Αθλητισμός".

Την Έκθεση επισκέφθηκε ο Πρόεδρος

των Ταχυδρομείων της Κίνας κ. Λιού Λί Κινγκ συνοδευόμενος από μέλη της αντιπροσωπείας των Κινεζικών Ταχυδρομείων που βρίσκονταν στην Ελλάδα προκειμένου να υπογράψουν με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία Μνημόνιο Συνεργασίας. Η συνεργασία είχε κριθεί απαραίτητη, καθώς η Κίνα ήταν η χώρα που θα διαδεχόταν την Ελλάδα στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, το 2008.

Την ημέρα των εγκαινίων χρησιμοποιήθηκε στον εκθεσιακό χώρο ειδική αναμνηστική σφραγίδα και κυκλοφόρησαν 300 εικονογραφημένοι φάκελοι με το αποτύπωμά της.

Έκθεση Καρτών Μάζιμουμ Κοζάνη, 26-28 Οκτωβρίου 2002

Η έκθεση αυτή ήταν προϊόν συνεργασίας της Φιλοτελικής Εταιρείας Κοζάνης και της Ένωσης Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μά-

ζιμουμ, και φιλοξενήθηκε στις αίθουσες του Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου Κοζάνης.

Εκτέθηκαν οι ακόλουθες συλλογές των αντίστοιχων εκθετών:

Δ. Μεντεσιδης, *Καρτ ποστάλ παλαιάς Κοζάνης*

Αлк. Βαλτινός, *Με την πνοή του ανέμου*

Π. Γεωγίτσος, α. *Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή*. β. *EUROPA CEPT*

Μ. Γρυπάρης, *Από τη γέννηση του αθλητισμού στις Ολυμπιάδες*

Ν. Μαλλούχος, *Η Μαξιμαφιλία δισκεδάξει*

Κ. Σαμανίδης, *Τα έντομα και ο άγνωστος κόσμος τους*

Β. Ντύρερ, *ο μεγάλος χαρακτήρας και ζωγράφος*.

Στην έκθεση συμμετείχε και ένα έκθεμα καρτ ποστάλ της παλαιάς Κοζάνης

(Συνεχίζεται)

Αντρέι Ρουμπλιόβ και Θεοφάνης ο Έλληνας Δύο μεγάλες δόξες της ορθόδοξης αγιογραφίας

Παρά το γεγονός ότι ο Αντρέι Ρουμπλιόβ θεωρείται ως ο κορυφαίος Ρώσος αγιογράφος του Μεσαίωνα, ίσως να μη μας απασχολούσε σήμερα η ζωή και το έργο του αν δεν συνδεόταν άμεσα με μία άλλη τεράστια προσωπικότητα της εποχής: τον Θεοφάνη τον Έλληνα.

Λίγα είναι γνωστά για τη ζωή του Ρουμπλιόβ. Άγνωστος ο τόπος που γεννήθηκε (μεταξύ 1360 - 1370), άγνωστο το κοσμικό του όνομά, άγνωστος και ο ακριβής χρόνος του θανάτου του (1427 ή 1430). Το όνομα "Ανδρέας" του δόθηκε όταν εκάρη μοναχός.

Το όνομά του μνημονεύεται για πρώτη φορά το 1405 σε ένα έγγραφο, στο οποίο αναφέρεται ότι ανέλαβε την εικονογράφηση του Ναού του Ευαγγελισμού στο Κρεμλίνο μαζί με τον Θεοφάνη τον Έλληνα και κάποιον μαίστορα Πρόχορο. Ο Ρουμπλιόβ αναφερόταν εκεί τελευταίος, και λόγω ηλικίας, και λόγω αρχαιότητας.

Είναι γνωστό ότι το 1408, μαζί με το συνεργάτη του Δανιήλ, ανέλαβε την αγιογράφιση του Ναού της Αναλήψεως στο Βλαντίμιρ και από το 1425 ως το 1427 του καθολικού της Μονής του, της Αγίας Τριάδας ή του Αγίου Σεργίου. Μετά το θάνατο του συνεργάτη του Δανιήλ, ήρθε στη Μονή Ανδρόνικωφ στη Μόσχα, όπου ανέλαβε την αγιογράφιση του εκεί καθολικού. Θεωρείται ότι πέθανε κατά τη διάρκεια αυτής της

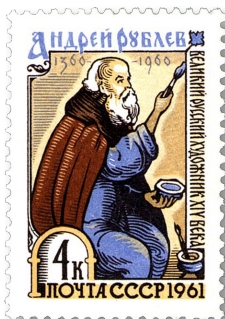
εργασίας σε ηλικία περίπου 70 ετών.

Το 1988, ο Αντρέι Ρουμπλιόβ ανακηρύχθηκε άγιος από τη Ρωσική Εκκλησία, ως Άγιος Ανδρέας ο Εικονογράφος, και η μνήμη του τιμάται στις 4 Ιουλίου.

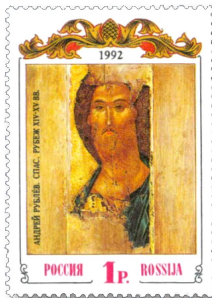
Ο Ρουμπλιόβ υπήρξε ο επιφανέστερος Ρώσος αγιογράφος και θεωρείται ένας από τους κορυφαίους Ορθόδοξους αγιογράφους σε παγκόσμιο επίπεδο. Αριστούργημά του η εικόνα της Αγίας Τριάδος, "το αριστούργημα της ρωσικής εικονογραφικής τέχνης". Η εικόνα αυτή, γνωστή ως "Φιλοξενία του Αβραάμ", διακρίνεται για τη σύνθεση, το ρυθμό, το φωτισμό, την αρμονία, την καθαρότητα, όσο και την απλότητα.

Αισθητικές κρίσεις για το έργο του Ρουμπλιόβ είναι δύσκολο να διατυπωθούν με βεβαιότητα, καθώς η πατρότητά πολλών από τα έργα που του αποδίδονται είναι αμφίβολη, αλλά και πολλά έχουν υποστεί αποχρωματίσεις από μεταγενέστερους, καθώς τα

υλικά που χρησιμοποιούνταν εκείνη την εποχή στη Ρωσία δεν ήταν ανεξίτηλα. Σε κάθε περίπτωση διακρίνονται σαφείς επιδράσεις από το έργο του Θεοφάνη του Έλληνα, αλλά θεωρείται ότι έχει πάει ακόμη παραπέρα από το Θεοφάνη, αναφορικά με την ανάδειξη της πνευματικότητας των μορφών. Στην τεχνική του χρησιμοποιεί το βυζαντινό πρότυπο, με χαρακτηριστικό της τον ασκητισμό και αρμο-

Αντρέι Ρουμπλιόφ

Δύο από τα έργα του Ρουμπλιόφ. Η Αγία Τριάδα (το αριστούργημά του) και ο Ιησούς Σωτήρας.

Αρχάγγελος Μιχαήλ. Λεπτομέρεια από φρέσκο του Ρουμπλιόφ.

νία των συνθέσεων. Τα έργα του διακρίνονται από ηρεμία και γαλήνη και θεωρούνται πρότυπο ορθόδοξης εικονογραφίας.

Παίρνοντας λοιπόν αφορμή από της παρουσίαση του Ρουμπλιόβ, θα αναφερθούμε και στο δάσκαλό του, τον Θεοφάνη τον Έλληνα (περ. 1340-1410), παρά το ότι δεν υπάρχει φιλοτελική απεικόνιση γι' αυτόν. Ο Θεοφάνης μεγαλούργησε ως αγιογράφος και πολλά από τα έργα του θεωρούνται θεμελιακά για τη ρωσική αγιογραφία.

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, αλλά έζησε το μεγαλύτερο μέρος του βίου του στη Φεουδαλική Δημοκρατία του Νόβγκοροντ και τη Μοσχοβία.

Όπως είπαμε, μεταξύ άλλων, μαθητής του υπήρξε και ο σπουδαίος Αντρέι Ρουμπλιόβ.

Λόγω αφενός της αποσύνθεσης που υφίστατο η Κωνσταντινούπολη εξαιτίας της οθωμανικής περικύκλωσης και, αφετέρου, της ανάκαμψης στην οποία βρισκόταν ο ανατολικός σλαβικός κόσμος, μετανάστευσε στα τριάντα του, αρχικά στο ακμάζον Νόβγκοροντ, τη μόνη μεγάλη ρωσική πόλη που δεν είχε κατακτηθεί ποτέ από τους Μογγόλους, και, 25 χρόνια αργότερα, στη Μόσχα.

Η τεχνοτροπία του θεωρείται απaráμιλλη σε έκφραση και οι

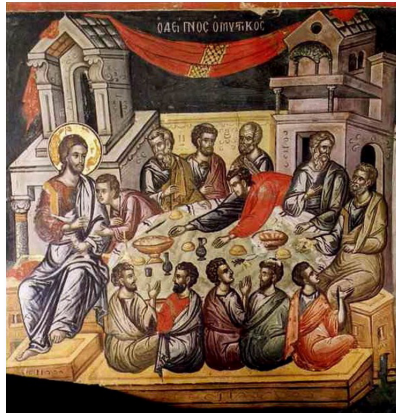
Ένας ακόμη "Αρχάγγελος Μιχαήλ" του Ρουμπλιόβ.

σύγχρονοί του τον περιέγραφαν με θαυμασμό ως "ζωγράφο με σκούπα", αναφερόμενοι στην ικανότητά του να δημιουργεί τοιχογραφίες πολύ μεγάλου μεγέθους, καθώς και ως "ευρμαθή της φιλοσοφίας" λόγω της βαθιάς μόρφωσής του. Πολλές από τις τοιχογραφίες του σώζονται μέχρι σήμερα, με κυριότερες αυτές στους ναούς της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος (Νόβγκοροντ), της Θείας Γέννησης, της Κοίμησης της Θεοτόκου και του Ευαγγελισμού (Κρεμλίνο της Μόσχας).

Εκτός από διακοσμήσεις ναών ζωγράφιζε και εικόνες. Ωστόσο, υπάρχουν αμφιβολίες για πολλές εικόνες που αποδίδονται σ' αυτόν. Αρκετοί μεταγενέστεροι πρόσθεσαν αργότερα την υπογραφή του σε έργα τους, ώστε να ανεβάσουν την αξία τους.

Σημαντικότερη πηγή πληροφοριών για το βίο του Θεοφάνη αποτελεί ένα αντίγραφο αποσπασμάτων επιστολής του 17ου αιώνα. Από αυτήν πληροφορούμαστε πως ο Θεοφάνης ήταν ελληνικής καταγωγής και πως πριν την άφιξή του στη Μόσχα εργάστηκε σε αρκετές πόλεις όπου ζωγράφιζε περισσότερες από 40 πέτρινες εκκλησίες. Στην επιστολή περιγράφεται επίσης ως "φημισμένος σοφός και φιλόσοφος", καθώς και ως "ο κορυφαίος αγιογράφος μεταξύ όλων".

Παντελής Λεούσης

Δείγμα της σπουδαίας τέχνης του Θεοφάνους: "Ο Τελευταίος Δείπνος"

Παντελής Λεούσης

Από αριστερά: 1. Ο ναός του Ευαγγελισμού στο Κρεμλίνο. Αγιογραφήθηκε το 1405, από τον Θεοφάνη και τον νεαρό τότε Ρουμπλιόβ. 2. Ο καθεδρικός ναός του Βλαντιμίρ. Αγιογραφήθηκε από τον Ρουμπλιόβ το 1408. 3. Ο ναός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, στο Κρεμλίνο, όπου σώζονται τοιχογραφίες του Θεοφάνη

Η Ρωσία στους Ολυμπιακούς Αγώνες

του Βασίλη Αγραφιώτη

Η ιστορική πορεία της Ρωσίας τον προηγούμενο αιώνα κάθε άλλο παρά γραμμική μπορεί να χαρακτηριστεί.

Πριν τελειώσει ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος η Τσαρική Αυτοκρατορία ανατρέπεται, γίνεται ΕΣΣΔ μετά την επανάσταση

τάλλια: Ένα χρυσό στο καλλιτεχνικό πατινάζ (Εικ. 1) και δυο αργυρά στη πάλη.

Στη Στοκχόλμη, το 1912, συμμετέχει με 159 αθλητές και συγκεντρώνει μόνο πέντε μετάλλια: Δύο αργυρά στη σκοποβολή και την ελληνορωμαϊκή πάλη (Εικ. 2 & 2α) και

1. Ολυμπιάδα Λονδίνου (1908). Α' Ολυμπιακή νίκη από τον Nikolai Panin-Kolomenkin στο καλλιτεχνικό πατινάζ.
2. Ολυμπιάδα Στοκχόλμης (1912). Αργυρό μετάλλιο από τον Εσθονό Martin Klein στην ελληνορωμαϊκή πάλη. (Εξουθενωμένος μετά από αγώνα διάρκειας 11.40', παραιτήθηκε από την διεκδίκηση του τελικού για το χρυσό.)
3. Έκδοση σε ανάμνηση των Παν-Ρωσικών Ολυμπιάδων 1913-1914.

των Μπολσεβίκων το 1917 και λίγο πριν το τέλος του 20ου αιώνα καταρρέει ο υπαρκτός σοσιαλισμός. Από το 1991 Ρωσική Ομοσπονδία είναι το σύγχρονο Ρωσικό κράτος.

Οι πολιτικές αλλαγές δεν μπορούσαν παρά να επηρεάσουν ιδεολογικά το σύνολο των αθλητικών εκδηλώσεων, τόσο εντός της επικράτειας όσο και των συμμετοχών της στις διεθνείς διοργανώσεις συμπεριλαμβανομένων και των Ολυμπιακών Αγώνων.

Για πρώτη φορά η Ρωσία συμμετέχει στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1900 στο Παρίσι, χωρίς όμως ούτε μια διάκριση. Στην επόμενη συμμετοχή της το 1908, στο Λονδίνο, κερδίζει ελάχιστα με-

2α. 100ή επέτειος της "αργυρής" νίκης του Martin Klein στην Ολυμπιάδα της Στοκχόλμης.

4. Έκδοση Ουκρανίας, για την 100ή επέτειο από την διοργάνωση της Α' Παν-Ρωσικής Ολυμπιάδας το 1913.

τρία χάλκινα στη κωπηλασία, ιστιοπλοία και σκοποβολή.

Αυτές οι καθόλου κολακευτικές επιδόσεις για το μέγεθος και τη διεθνή εικόνα της Ρωσικής Αυτοκρατορίας είναι ίσως η κύρια αιτία για τη διοργάνωση των Παν-Ρωσικών Ολυμπιάδων που ακολούθησαν προκειμένου οι Ρώσοι

αθλητές να προετοιμαστούν καλύτερα για την επόμενη Ολυμπιάδα.

Η Πρώτη Παν-Ρωσική Ολυμπιάδα διοργανώνεται στο Κίεβο της Ουκρανίας το 1913 (Εικ. 3, 4, 5), παράλληλα με την Παν-Ρωσική Βιομηχανική Έκθεση, ακολουθώντας την σχεδόν πάγια πρακτική της εποχής για ταυτόχρονη διεξαγωγή αθλητικών εκδηλώσε-

5 & 6. Βινιέτες των Παν-Ρωσικών Ολυμπιάδων του 1913 (Κίεβο Ουκρανίας) και 1914 (Ρίγα Λεττονίας).
 7. Αποτύπωμα σφραγίδας με “20ή ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ, 1894-1914”.
 8. Έκδοση σε ανάμνηση της Διεθνούς Σπαρτακιάδας του 1928 που διεξήχθη στη Μόσχα.

ων με άλλες διοργανώσεις, συνήθως εμπορικές (Ολυμπιάδες του Παρισιού του 1900 και του St. Louis του 1904). Η διοργάνωση συνέπιπτε επίσης με τους εορτασμούς για τα 300 χρόνια της δυναστείας των Ρομανώφ. Προφανής στόχος της ήταν η μεγαλύτερη συμμετοχή του κοινού και, επομένως, η καλύτερη προβολή και επιτυχία της.

Για τη διεξαγωγή των αγώνων κατασκευάζεται στάδιο που περιλαμβάνει ποδηλατοδρόμιο με καθίσματα για 5.000 θεατές, πρωτόγνωρου επιπέδου για την Τσαρική Ρωσία. Το στάδιο εγκαινιάζεται στις 12 Αυγούστου 1912 και καταστρέφεται ολοσχερώς από τους βομβαρδισμούς του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.

Η διοργάνωση περιλάμβανε αγωνίσματα στίβου, πάλης, άρσης βαρών, ποδοσφαίρου, κολύμβησης, ξιφασκίας, γυμναστικής, ποδηλασίας, ιππασίας, αγώνων μοτοσικλέτας αλλά και ασκήσεις με γεωργικά εργαλεία (κόσες και τσουγκράνες) καθώς επίσης και παραδοσιακούς χορούς. Παράλληλα έγιναν

ιστιοπλοϊκοί αγώνες στην Οδησό.

Το 1914 διοργανώνεται στη Ρίγα της Λεττονίας (Σημείωση: Οι Βαλτικές χώρες ανήκαν τότε στην Ρωσική Αυτοκρατορία) η δεύτερη Παν-Ρωσική Ολυμπιάδα (Εικ. 6 & 7), ενώ τον ίδιο χρόνο οι Ρώσοι αθλητές συνεχίζουν την προετοιμασία τους για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου (1916), συμμετέχοντας με πολυπληθή αντιπροσωπεία στους Βαλτικούς Αγώνες, στο Μάλμε της Σουηδίας.

Πριν λήξει ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, στη Ρωσία οι Μπολσεβίκοι καταλαμβάνουν την εξουσία, η εξωτερική πολιτική αλλάζει ριζικά και οι Ολυμπιακοί Αγώνες αντιμετωπίζονται αρνητικά.

Υπήρχε έτοιμη η σοβιετική αθλητική αντιπροσωπεία για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1920 στη Αμβέρσα (Βέλγιο), όμως η συμμετοχή της ακυρώνεται την τελευταία στιγμή.

Έτσι η Σοβιετική Ένωση δε συμμετέχει πλέον και στους επόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ατέρμων αναμνηστική σφραγίδα, βινιέτα και κύπελλο από τους αγώνες στο Μάλμο της Σουηδίας.

9. Προσχέδιο της Ολυμπιακής σειράς (Λονδίνο 1948).

Στον αντίποδά τους διοργανώνει Σπαρτακιάδες στη Μόσχα το 1928 (Εικ. 8) και το 1935, καθώς και πολλές άλλες στη συνέχεια.

Οι Ολυμπιακοί του 1940 στο Τόκιο ακυρώνονται λόγω του Δεύτερου Σινο-Ιαπωνικού Πολέμου, όπως και αυτοί στο Ελσίνκι το 1940 και στο Λονδίνο το 1944, λόγω του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου.

Με το πέρας του πολέμου, στη Σοβιετική Ένωση αντιλαμβάνονται ότι η συμμετοχή στους "αστικούς" Ολυμπιακούς Αγώνες θα βοηθήσει την αθλητική αλλά την συνολική διεθνή εικόνα της χώρας, δηλώνει ενδιαφέρον για τους επόμενους Ολυμπιακούς του Λονδίνου (1948), γεγονός που επιβεβαιώνεται από προσχέδια των Βρετανικών ανα-

10. Έκδοση σε ανάμνηση των επιτυχιών της ΕΣΣΔ στην Ολυμπιάδα του Ελσίνκι.

μνηστικών γραμματόσημων (Εικ. 9) όπου περιλαμβάνεται το εθνόσημο της, όμως και αυτή η συμμετοχή ακυρώνεται.

Τελικά η Σοβιετική Ένωση επανέρχεται στις Ολυμπιάδες στο Ελσίνκι το 1952, με απολογισμό 71 μετάλλια, εκ των οποίων 22 χρυσά, 30 αργυρά και 19 χάλκινα (Εικ. 10). Λίγο αργότερα επιβεβαιώνει την οριστική επάνοδό της στις διεθνείς Ολυμπιάδες, με

τη συμμετοχή της στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες στην Cortina d'Ampezzo (Ιταλία, 1956) και κατόπιν στους Θερινούς της Μελβούρνης, στους οποίους συμμετέχει με 272 αθλητές.

11. Μελβούρνη, 1956. Χρυσά μετάλλια: Vladimir Petrovich Kuts (5.000 και 10.000 μ) και Ρωσική Εθνική Ομάδα Ποδοσφαίρου (τελικός 1-0 επί της Γιουγκοσλαβίας).

Στη Μελβούρνη αποσπά 98 μετάλλια, εκ των οποίων 37 χρυσά, 29 αργυρά και 32 χάλκινα (Εικ. 11). Με καθυστέρηση μερικών μηνών από την διοργάνωση, κυκλοφορεί και την πρώτη της Ολυμπιακή σειρά γραμματόσημων, το 1957 (Εικ. 12).

Έκτοτε η παρουσία της Σοβιετικής Ένωσης σε όλες τις

12. Η ολυμπιακή σειρά του 1956 που κυκλοφόρησε το 1957!

Ολυμπιακές διοργανώσεις είναι ανελλιπής και εντυπωσιακή, όσο και ανελλιπής είναι και η έκδοση αναμνηστικών γραμματοσήμων.

Το 1980, η Σοβιετική Ένωση αναλαμβάνει την διοργάνωση των Θερινών Ολυμπιακών Αγώνων στην πρωτεύουσά της Μόσχα (Εικ. 13 & 14). Είναι η πρώτη φορά που μια Ολυμπιάδα διοργανώνεται στην Ανατολική Ευρώπη.

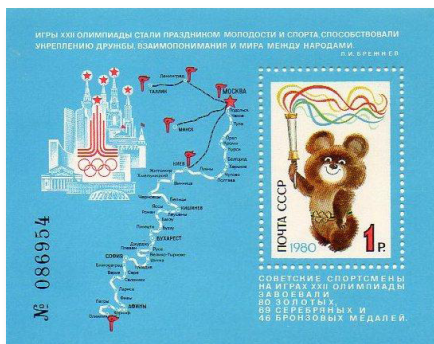
Όμως, στα πλαίσια του Ψυχρού Πολέμου και με αφορμή το Αφγανιστάν, οι Ηνωμένες Πολιτείες αποφασίζουν να μποϊκοτάρουν τη διοργάνωση, με πολλές χώρες να την ακολουθούν (Εικ. 15).

Τελικά οι συμμετέχουσες χώρες περιορίζονται σε 80. Πρόκειται για τη μικρότερη συμμετοχή από το 1956. Ωστόσο, επτά χώρες συμμετέχουν για πρώτη φορά. Μεταξύ αυτών και η Κύπρος.

Το σύνολο σχεδόν των χωρών της Δυτικής Ευρώπης και η Αυστραλία, συνολικά 15, συμμετέχουν υπό τη Ολυμπιακή σημαία, ενώ η Ελλάδα εκδίδει αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων και συμμετέχει με 42 αθλητές, ως όφειλε να πράξει

13. Έκδοση σε ανάμνηση της Ολυμπιάδας της Μόσχας..

14. Το αρκουδάκι ο "Μίσσα", μασκώτ της μοσχοβίτικης Ολυμπιάδας.

15. Μία από τις πολλές αφίσες που καλούσαν τα έθνη να μποϊκοτάρουν την Ολυμπιάδα της Μόσχας.

16. Χαρτονόμισμα που κυκλοφόρησε με την ευκαιρία των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων του Σότσι (2014).

η χώρα που γέννησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Δυστυχώς η Σοβιετική Ένωση ακολουθεί την ίδια πολιτική το 1984, στην Ολυμπιάδα του Los Angeles, αλλά αυτή ήταν και η τελευταία απουσία της από Ολυμπιακούς Αγώνες, μέχρι σήμερα.

Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και η διάσπαση της σταδιακά σε 15 ανεξάρτητα κράτη έθεσε θέμα για το τρόπο συμμετοχής των αθλητών τους στους Χειμερινούς στην Albertvill (Γαλλία) και στους Θερινούς στη Βαρκελώνη (Ισπανία) το 1992.

Οι τρεις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες της Βαλτικής Εσθονία, Λιθουανία και Λεττονία πρόλαβαν να οργανώσουν και να αναγνωρίσουν τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές τους. Έτσι συμμετείχαν αυτοτελώς με τις εθνικές σημαίες τους. Όλοι οι αθλητές από τις υπόλοιπες 12 χώρες αγωνίστηκαν υπό την Ολυμπιακή σημαία και με την ονομασία Ενωμένη Ομάδα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Από το 1993 η Ρωσία αναγνωρίζει την Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή της και συμμετέχει στους Αγώνες με την ονομασία "Ρωσική Ομοσπονδία".

Το τρίτον έτος 2014, τον 21ο αιώνα πλέον, η Ρωσία διοργανώνει στο Σότσι (Sochi) τους 22ους Χειμερινούς Ολυμπιακούς και θέτει σε κυκλοφορία τόσο φιλοτελικά αντικείμενα, όσο και αναμνηστικά νομίσματα και χαρτονομίσματα (Εικ. 16).

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Ταχυδρομικές σημάνσεις

Ταχυδρομικές σημάνσεις ονομάζουμε τις πάσης φύσεως ετικέτες, σφραγίσεις ή εγγραφές που τίθενται επάνω σε ένα ταχυδρομικά διακινούμενο αντικείμενο, με τις οποίες τα ταχυδρομεία δίνουν διάφορες πληροφορίες, κυρίως σχετικά με τον τρόπο μεταφοράς ή την τύχη του αντικειμένου κατά τη διακίνησή του.

Οι σημάνσεις αυτές δεν συσχετίζονται με τις ακυρωτικές, αναμνηστικές, μηχανικές ή άλλες σφραγίδες που ακυρώνουν γραμματόσημα ή γραμματοσημαίνουν ένα αντικείμενο.

Εδώ και μερικά χρόνια, μερικοί Έλληνες φιλοτελιστές αντικατέστησαν τις "σημάνσεις" με τον όρο "επίσημα", προφανώς ορμώμενοι από την προϋπαρξη του παλιού όρου "κινήτων επίσημα" που ήταν σε χρήση στα σχολικά βιβλία. Καθώς δεν είμαστε βέβαιοι αν αυτός ο όρος έχει καθιερωθεί στο φιλοτελισμό, αφήνουμε την τελική επιλογή στον αναγνώστη.

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- σε αυτές που τίθενται κατά τη στιγμή της ταχυδρόμησης του αντικειμένου και καθορίζουν τον τρόπο ή το μέσον μεταφοράς του, και
- σε εκείνες οι οποίες τίθενται μετά την ταχυδρόμησή του, μέσω των οποίων ταχυδρομικοί υπάλληλοι ενημερώνουν αποστολείς ή παραλήπτες, κατά περίπτωση, για αβλεψίες ή παραλήψεις του αποστολέα σε ότι αφορά στα στοιχεία της επιστολής, στις δυσκολίες ή περιπέτειες που αντιμετώπισε αυτή κατά τη διακίνησή της κτλ.

Θα μπορούσαμε να διαχωρίσουμε τις ταχυδρομικές σημάνσεις σε:

1. Σημάνσεις κατά την ταχυδρόμηση,
2. Σημάνσεις μετά την αποστολή.

1. Οι ταχυδρομικές σημάνσεις που τίθενται κατά την ταχυδρόμηση εμφανίζονται συνήθως με τη μορφή ετικετών που είναι εκτυπωμένες επάνω σε γομαρισμένο χαρτί, χωρίς να αποκλείεται να τις συναντήσουμε και σε μορφή χειροκίνητων σφραγίδων, κυρίως

Ετικέτες αεροπορικού ταχυδρομείου.

ως παλαιότερα. Σε σπανιότερες περιπτώσεις συναντώνται και χειρόγραφες λόγω προσωρινής έλλειψης εντύπων ετικετών.

Οι ετικέτες-σημάνσεις αυτές μπορεί να ενημερώνουν για τον τρόπο ή το μέσο μεταφοράς ενός αντικειμένου, όπως :

- “αεροπορικώς”,
- “δια θαλάσσης”,
- “επείγον” (express),
- “συστημένο”,
- “ασφαλισμένο”,
- “δηλωμένη αξία” κτλ.

Παρά το γεγονός ότι εκ πρώτης όψεως το υλικό αυτό μπορεί να κριθεί αδιάφορο θεματικά, κρύβει εντούτοις πολλά χρήσιμα στοιχεία. Κατ’ αρχήν οι ετικέτες περιλαμβάνουν συχνά κείμενα ή/και εικόνες που μπορούν να υποστηρίξουν θεματικές πληροφορίες πρω-

τότυπες, που είναι πιθανό να μην υπάρχουν αλλού. Αλλά και αν υπάρχουν, το γεγονός ότι εκμεταλλευόμαστε ακόμα και ένα τόσο κοινό υλικό, ότι αξιοποιούμε κάτι που άλλοι ούτε το υπολογίζουν, φανερώνει τόσο τη θεματική μας γνώση, όσο και το βάθος της έρευνας που έχουμε κάνει.

Για παράδειγμα, οι ετικέτες αεροπορικού ταχυδρομείου ή ταχυδρομείου “δια θαλάσσης”

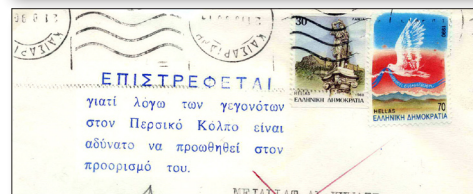
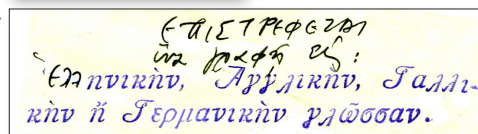
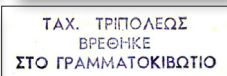
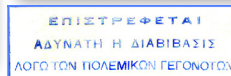
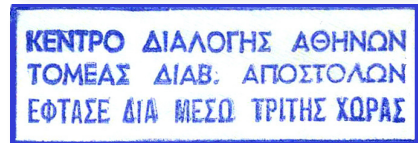
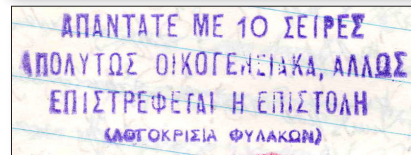
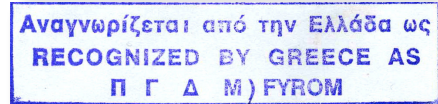
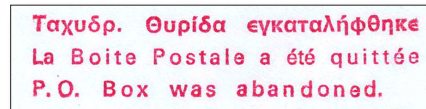
Ετικέτες ταχυδρομείου “δια θαλάσσης”.

Ετικέτα συστημένου με “RAKOSZIFALVA”. Χωριό που πήρε το όνομά του από τον Ούγγρο εθνικό ήρωα Rákóczi Ferenc.

Όνομα βρετανικού στρατοπέδου. Η φιλοτελική ύπαρξή του τεκμηριώνεται μόνο από αυτή την ετικέτα συστημένου.

Παραδείγματα επιστημάτων διαφόρων τύπων (από τη συλλογή Ν. Μαλλούχου).

προσφέρουν συνήθως τύπους αεροπλάνων ή πλοίων, διαδρομές, έναρξη αεροπορικών συνδέσεων (πρώτες πτήσεις), αλλά και τοπία, μνημεία, σύμβολα και άλλα ενδιαφέροντα.

Οι ενδείξεις που υπάρχουν στις ετικέτες συστημένων μας δίνουν ονόματα μικρών ή μεγάλων πόλεων που μπορούν να συνδέονται με το θέμα μας, ονόματα στρατοπέδων που δεν συναντώνται σε άλλου είδους φιλοτελικό υλικό (όπως τα εικονιζόμενα παραδείγματα), κτλ.

Οι ετικέτες επείγοντος ταχυδρομείου, "ασφαλισμένου", δηλωμένης αξίας και όλες οι άλλες, παίζουν και αυτές τον θεματικό τους ρόλο, κατά περίπτωση. Το ποιες, τότε και πού θα φιγουράρουν σε μία συλλογή είναι αποκλειστική επιλογή του συλλέκτη/εκθέτη.

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις αποτελούν αντικείμενο ενδιαφέροντος και ιδιαίτερης συλλογής από πολλούς συλλέκτες παγκοσμίως.

Τρεις είναι οι προϋποθέσεις για μία σωστή παρουσίαση αυτού του υλικού σε ένα θεματικό έκθεμα:

- Η παρουσία του σε ταχυδρομημένο φάκελο,
- Η μετάφρασή του στη γλώσσα που χρησιμοποιεί η συλλογή.
- Ο υποτιπλισμός του με τις απαραίτητες φιλοτελικές πληροφορίες.

2. Οι σημάνσεις που τίθενται μετά την αποστολή μπορεί να αναφέρονται σε επιστολές που έχουν:

- γραμματοσήμανση με ελλείπον ή ελλειπές τέλος,
- λάθος διεύθυνση,
- άγνωστο παραλήπτη,
- αλλαγή διεύθυνσης παραλήπτη,
- θάνατο του παραλήπτη,
- επιστροφή επιστολής ως απαράδεκτης,
- προστασία φθαρμένου φακέλου ("οίκοθεν εξασφάλιση")
- διακοπή επικοινωνίας ή ανωμαλίες στην μεταφορά και επίδοση αλληλογραφίας εξαιτίας πολεμικών ή άλλων γεγονότων,
- διάσωση αλληλογραφίας από πτώση αεροπλάνου, βύθιση πλοίου ή άλλα ατυχήματα,
- απολύμανση αλληλογραφίας λόγω επιδημίας,
- λογοκρισία,
- έλεγχο συναλλάγματος.

Εκτός των ανωτέρω συνήθων περιπτώ-

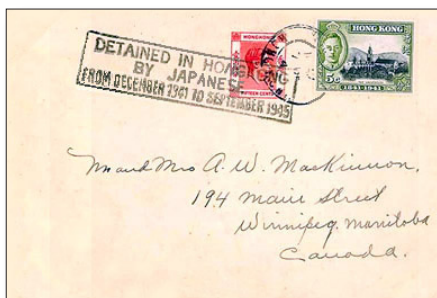
σεων, υπάρχουν πλήθος άλλες, λιγότερο συχνές, με μηνύματα που ασφαλώς θα έχουμε συναντήσει ή θα συναντήσουμε στο μέλλον.

"Γαλλική Ταχυδρομική Υπηρεσία". "Αλληλογραφία με καθυστέρηση εξαιτίας αεροπορικού στυχήματος. Παράκληση να μην επιβληθεί πρόσθετο τέλος"

"Καθυστέρησε λόγω ενέργειας του εχθρού"

"Κρατήθηκε στο Χογκ-Κογκ από τους Ιάπωνες από το Δεκέμβριο του 1941 μέχρι το Σεπτέμβριο του 1945"

"Απολυμάνθηκε" (Σφραγίδα απολύμανσης του λοικοκαθαρηθρίου της Μάλτας)

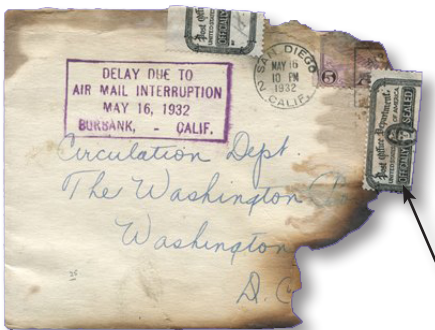
Οι ταχυδρομικές σημάσεις της δεύτερης περίπτωσης απαντώνται συνθέστερα με τη μορφή σφραγίδων, λιγότερο συχνά ως αυτοκόλλητες ετικέτες, ενώ σπανιότερα τις βρίσκουμε σε χειρόγραφο μορφή.

Είναι φανερό από τα εικονιζόμενα παραδείγματα το πόσα θέματα μπορεί να καλύψουν και ποια μπορεί να είναι η θεματική σημασία αυτού του υλικού.

Παντελής Λεούσης

“Εφθάρη από θαλασινό νερο. Δεν υπάρχει υπηρεσία. Επιστροφή στον αποστολέα”

“Καθυστέρησε λόγω διακοπής αεροπορικού ταχυδρομείου”. (Διακρίνονται δύο έντυπες ετικέτες “οίκοθεν εξασφάλισης”).

“Ανακτήθηκε από χαμένο αεροπλίο”

Σκάνδαλο! Η “Γυμνή Μάγια”

Στο τέλος του 18ου αιώνα, ο Ισπανός ζωγράφος Φρανσίσκο Γκόγια ζωγράφησε τη γυμνή Μάγια. Ο Γκόγια κράτησε για τον εαυτό του αυτό τον πίνακα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Από το 1910, το περίφημο έργο βρίσκεται στο Μουσείο Πράδο της Μαδρίτης.

Ο πίνακας απεικονίζει μία ζωντανή γυμνή γυναίκα. Την εποχή που ζωγραφίστηκε προξένησε μεγάλες αντιδράσεις, σε σημείο που η Ιερά Εξέταση οδήγησε τον Γκόγια σε δίκη. Το θέμα ήταν εξαι-

ρετικά τολμηρό για τα ήθη της εποχής. Ευτυχώς, ο καλλιτέχνης αθώωθηκε.

Στις 15 Ιουνίου 1930, τα Ισπανικά Ταχυδρομεία εξέδωσαν μία σειρά τριών γραμματοσήμων με τη “γυμνή Μάγια”. Ήταν η πρώτη φορά που εμφανίστηκε γυμνό σε γραμματόσημο. Το γεγονός προκάλεσε και πάλι μεγάλο σκάνδαλο. Η UPU έλαβε αρκετές επιστολές διαμαρτυρίας από διάφορες χώρες, χωρίς αυτές οι αντιδράσεις να έχουν αποτέλεσμα. Την ίδια χρονιά, η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών απαγόρευσε την παράδοση στους παραλήπτες επιστολών από την Ισπανία που έφεραν αυτό το γραμματόσημο. Έπρεπε να επιστρέφονται στον αποστολέα.

Αργότερα, τόσο η Αλβανία (1996) όσο και πολλές άλλες χώρες απεικόνισαν τη γυμνή Μάγια σε γραμματόσημά τους. Στο μεταξύ, η αυστηρότητα των ηθών είχε αμβλυνθεί!

Λ. Τ.

Η ιστορία ενός θάνατου αριστουργήματος

«Η Κυρία με τας καμελίας»

Η Marie Alphonsine Duplessis ήταν μια νέα κοπέλα από τη Νορμανδία που ξεκίνησε από τα 16 της για να κατακτήσει την υψηλή κοινωνία και έγινε μία από τις περισσότερο γνωστές εταίρες του Παρισιού.

Μορφωμένη και με λεπτούς τρόπους, μανιώδης αναγνώστρια των έργων του Βολταίρου, υπήρξε ερωμένη, μεταξύ άλλων, του Αλεξάνδρου Δουμά υιού, του Φραντς Λιστ και του κόμη Di Guiche, ο ισχυρός πατέρας του οποίου την υποχρέωσε να διακόψει τη σχέση της με το γιο του για λόγους τιμής.

Η Duplessis πέθανε το 1848 από φυματίωση, μόλις στα 23 της χρόνια.

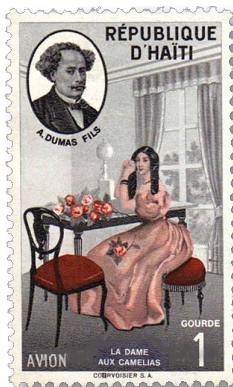
Ένα χρόνο μετά το θάνατό της, ο Αλέξανδρος Δουμάς έγραψε ένα μυθιστόρημα με θέμα τη ζωή της διάσημης εταίρας και με τίτλο Η Κυρία με τας καμελίας.

Η ηρωίδα του Δουμά ήταν επομένως υπαρκτό πρόσωπο.

Ο τίτλος Η Κυρία με τας καμελίας προήλθε από τη συνήθεια της νεαρής Μαρίας να στολίζει το στήθος της με μια λευκή καμέλια και, στις «ιδιαιτέρες» ημέρες της, με μία κόκκινη. Η ιστορία, σκανδαλιστική και συναρπαστική, γραμμένη με το μοναδικό τρόπο του Δουμά, είχε απίστευτη επιτυχία. Το θέμα εξελίσσεται την εποχή που γράφτηκε και αποτελεί παράθεση αληθινών γεγονότων, όσο και πιστή απεικόνιση της κοινωνικής ατμόσφαιρας της υψηλής παρισινής αριστοκρατίας. Οι πρωταγωνιστές, άνδρες και γυναίκες, είναι πρόσωπα υπαρκτά, καμουφλαρισμένα

Marie Al. Duplessis, η πραγματική «Κυρία με τας καμελίας».

Αλεξ. Δουμάς υιός και Η Κυρία με τας Καμελίας

Τζουζεπίνα Τρεπόνι, περίφημη σοπράνο, σύντροφος και δεύτερη σύζυγος του Βέρντι.

πίσω από φανταστικά ονόματα.

Το έργο του Δουμά υπήρξε υπόδειγμα «σκανδαλοθηρικού μπερσοέλερ» της εποχής, ενώ ο έρωτας της πρωταγωνίστριας του μυθιστορημάτων, της Μαργαρίτας Γκοτιέ, θα μπορούσε να αφορά μία ατέλειωτη σειρά από κυρίου της υψηλής τάξης.

Τόσο το έργο, όσο και η όπερα αργότερα, έγιναν αντικείμενο σφοδρής κριτικής και προκάλεσαν την οργή των συντηρητικών αστών, ενώ η επίδραση που άσκησε στους χιλιάδες αναγνώστες του σε όλο τον κόσμο υπήρξε μεγάλη. Αυτή η σπουδαία αποδοχή που έτυχε το βιβλίο, έπεισε τον Δουμά να γράψει την θεατρική εκδοχή του, η οποία παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 1852 στο θέατρο Vaudeville του Παρισιού, με πρωταγωνίστρια την Madame Doche.

Όπως και με το βιβλίο, η θεατρική Κυρία με τας καμελίαις έτυχε ενθουσιώδους υποδοχής. Η Βιολέτα Βαλερύ έγινε με τον καιρό μια γυναίκα σύμβολο, που την ερμήνευσαν ηθοποιοί του μεγέθους μιας Ελεονώρας Ντούζε, μιας Γκρέτα Γκάρμπο και άλλων.

Σε μια από τις παραστάσεις, μεταξύ αυτών που το χειροκρότησαν με θέρμη το έργο του Δουμά ήταν και ο Τζουζέπε Βέρντι με τη σύντροφό του, την τραγουδίστρια της όπερας Τζουζέπινα Στρεπόνι. Από αυτή την ευτυχή σύμπτωση γεννήθηκε η ιδέα της Τραβιάτας, που έμελλε να γίνει μία από τις περισσότερο δημοφιλείς και παιγμένες

όπερες όλων των εποχών.

Τελικά, το λιμπρέτο της Τραβιάτας γράφτηκε από τον τακτικό συνεργάτη του Βέρντι, τον Francesco Maria Piave, με βάση το θεατρικό του Δουμά, και αποτελεί συμπλήρωμα της «λαϊκής τριλογίας» μαζί με τον Ριγκολέτο και τον Τροβατόρε. Ο Βέρντι την συνέθεσε κατά ένα μέρος στην Cadeabbia της λίμνης του Como, στο σπίτι του Ricordi, του εκδότη του, και ολοκληρώθηκε στο εξοχικό του συνθέτη, στην Sant'Agata.

Η πλοκή του έργου επαναλαμβάνει, με μικρές διαφορές και διαφορετικά ονόματα, τα όσα διαδραματίζονται στο έργο του Δουμά. Η Violetta Valery, ερωμένη του βαρόνου Douphol, είναι μία γυναίκα γνωστή στα παρισινά σαλόνια για την αμφίβολη ηθική της. Μία μέρα γνωρίζει τον Alfredo Germont και, οι δυο τους, χορεύουν μέχρι που η Βιολέτα αισθάνεται αδιαθεσία. Ο Αλφρέντο της εκμυστηρεύεται τον έρωτά του και η Βιολέτα του χαρίζει μια καμέλια, λέγοντάς του να επιστρέψει όταν το λουλούδι θα έχει μαραθεί.

Έτσι αρχίζει μία ερωτική ιστορία μεταξύ της Βιολέτας και του Αλφρέντο. Η ερωτευμένη Βιολέτα πουλά όλα τα υπάρχοντά της για να μπορέσει να ζήσει μαζί του. Όμως τα οικονομικά προβλήματα που προέκυψαν αργότερα ωθούν τον Αλφρέντο να μι-

Το περίφημο, ιστορικό Τεάτρο Λα Φενίτσε

«Αγάπα με, Αλφρέντο!» Σκηνή από την Β' πράξη της όπερας Λα Τραβιάτα

Η σκηνή της γιορτής: Ο Αλφρέντο της συμπεριφέρεται άσχημα και η Τραβιάτα καταρρέει.

λήσει με τον πατέρα του. Αυτός επισκέπτεται κρυφά την Βιολέτα και της ζητά να αφήσει τον Αλφρέντο. Παρά τη θέληση και τα αισθήματά της, θεωρώντας ότι είναι καλύτερο για αυτόν και την οικογένειά του, η Βιολέτα το αποδέχεται και γυρίζει στον βαρόνο πρώην εραστή της.

Πολύ αργότερα, ο Αλφρέντο και η Βιολέτα συναντώνται κατά τη διάρκεια μιας γιορτής, και ο Αλφρέντο την μεταχειρίζεται σαν πόρνη. Της πετά μάλιστα σαν μούτρα τα χρήματα που παλαιότερα του είχε δώσει.

Λίγο μετά, η Βιολέτα έχει αποσυρθεί στο παλιό διαμέρισμά της, στο Παρίσι. Είναι μόνη και βαριά άρρωστη από φυματίωση. Ο Αλφρέντο δεν την έχει έκτοτε συναντήσει. Όταν όμως μια μέρα ο πατέρας του αποφασίζει να του αφηγηθεί την κρυφή συνάντησή που είχε με τη Βιολέτα, αυτός καταλαβαίνει τι έχει συμβεί και τρέχει αμέσως να την βρει, να της ζητήσει συγνώμη.

Οι δυο τους αναπολούν τις όμορφες στιγμές που πέρασαν μαζί και κάνουν όνειρα για το μέλλον. Ωστόσο μέλλον δεν υπάρχει πια. Η Βιολέτα εύχεται στον Αλφρέντο να ζήσει ευτυχισμένος, του προσφέρει το μενταγιόν της, και πεθαίνει στην αγκαλιά του.

Η Τραβιάτα γράφτηκε το 1852. Λίγο πριν αρχίσει να ετοιμάζεται το λιμπρέτο από τον Πιάβε, είχε υπογραφεί στις 4 Μαΐου συμβόλαιο με τον διευθυντή του Teatro la Fenice της Βενετίας, ώστε να δοθεί η πρώτη του εκεί, πράγμα που έγινε στις 6 Μαρτίου 1853, με μικρή επιτυχία, εξαιτίας της ανεπάρκειας των εκτελεστών. Γρήγορα όμως εκτιμήθηκε η αξία της, καθώς μεταφέρθηκε αμέσως μετά στο Παρίσι, μεταφράστηκε στα Γαλλικά. Έκτοτε, παραμένει μία από τις δημοφιλέστερες όπερες του παγκόσμιου οπερετικού ρεπερτορίου.

Πρόγραμμα της πρώτης παράστασης, της όπερας (6 Μαρτίου 1853) στο Τεάτρο Λα Φενίτσε.

Παντελής Λεούσης

Το γκουανό και ο “Πόλεμος της ...κοπριάς”!

Έχουμε ακούσει για “Πόλεμο του Βακαλάου”, “Πόλεμο των Φώκλαντ”, “Πόλεμο του Γιουμ Κιπούρ”, “Εκατονταετή, Τριακονταετή, Επταετή (και άλλων ...ηλικιών) Πόλεμο”. Ποτέ όμως δεν είχαμε ακούσει για “Πόλεμο της κοπριάς”! Κι’ όμως, υπήρξε. Έμεινε γνωστός ως “Πόλεμος του γκουανό”, τα διάφορα επεισόδια του διάρκεσαν δύο χρόνια (1864-1866) και μήλο της έριδος ήταν η κοπριά.

Το γκουανό, από την ισπανική λέξη guano (κοπριά), η οποία με τη σειρά της προήλθε από τη λέξη wapu του περουβιανού γλωσσικού ιδιώματος της φυλής των quechua, είναι μια λεπτή ξηρή γκριζα σκόνη με ιδιαίτερα οσμή. Παρατηρείται ως συσσωρευση απορριμμάτων μεγάλων πληθυσμών πουλιών, κυρίως σε απομονωμένες ακτές και νησιά των ξερών κλιμάτων. Απαντάται κυρίως στις νοτιοαμερικανικές ακτές του Ειρηνικού Ωκεανού (Περου, Κολομβία, Βενεζουέλα κ.α.), σε παχιά στρώματα που σχηματίστηκαν επί εκατοντάδες χρόνια.

Η χημική σύστασή του ποικίλει ανάλογα με το χρόνο έκθεσης στις διάφορες κλιματολογικές συνθήκες. Βασικά στοιχεία του γκουανό είναι μείγμα αλάτων ασβεστίου, μαγνησίου και αμμωνίου με διάφορα οξέα, κυρίως φωσφορικού. Υπάρχουν επίσης άζωτο, χλωριούχα και θειικά άλατα κ.ά.

Με το όνομα γκουανό φέρονται επίσης και τα περιττώματα των νυχτερίδων στα διάφορα σπήλαια (κακώς, για πολλούς) και στα

διάφορα λιπάσματα που προέρχονται από αυτά.

Τα περιττώματα των πουλιών μέχρι τον 19ο αιώνα θεωρούνταν το μόνο συμπυκνωμένο λίπασμα που συλλεγόταν σε μικρές ποσότητες, κυρίως από τους περιστερώνες. Η εκπληκτική όμως αφθονία από τα θαλασσοπούλια - κυρίως κορμοράνων και οι πελεκάνων - στις νότιες δυτικές ακτές της αμερικανικής ηπείρου, επέτρεψαν τη συσσώρευση αυτών σε στρώματα πάχους πολλών δεκάδων μέτρων.

Το γκουανό ήταν ήδη γνωστό στους Ίνκας, αλλά και στους προγενέστερους Μότσε, οι οποίοι το χρησιμοποιούσαν ευρέως ως λίπασμα. Ωστόσο, έγινε ευρύτερα γνωστό από τον φυσιοδίφη Αλεξάντερ φον Χούμπολτ, από όπου και άρχισε η βιομηχανική του εκμετάλλευση το 1840.

Από το 1820 στο 1860, στα νησιά Chincha του Περου, έγινε εντατική εκμετάλλευση του γκουανό, εξάγοντάς το κυρίως στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο (ιδιαίτερα για την καλλιέργεια βάμβακος), καθώς και στη Γαλλία. Καθώς ήταν λίπασμα πρώτης ποιότητας και σε μεγάλες ποσότητες, η εξαγωγή του άσκησε σημαντική επίδραση στην οικονομία του Περου. Γέννησε τεράστιο πλούτο στη χώρα, καθώς κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου το Περου

είχε το παγκόσμιο μονοπώλιο αυτού του λιπάσματος. Καθώς η εκμετάλλευσή του έγινε τόσο από κρατικές όσο και από ιδιωτικές εται-

Έκδοση του Περου με λεζάντα “Πλούτος από το γκουανό”

Alexander von Humboldt. Η ανακίνωσή του σηματοδότησε την έναρξη της εκμετάλλευσης του γκουανό.

ρείες, αρκετοί ξένοι επιχειρηματίες δημιούργησαν τεράστιες περιουσίες με την εκμετάλλευσή του. Τέτοια περίπτωση είναι της γαλλικής Auguste Dreyfus, που με την εκμετάλλευση του γκουανό έγινε μια από μία από τις πλουσιότερες εταιρείες του κόσμου.

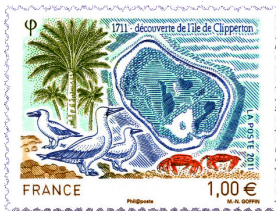
Το 1856, το αμερικανικό Κογκρέσο ψήφισε την "Πράξη Νήσων με Γκουανό" (Guano Islands Act), που εξακολουθεί πάντα να ισχύει, και επιτρέπει σε οποιονδήποτε Αμερικανό πολίτη να διεκδικήσει, εξ ονόματος των Ηνωμένων Πολιτειών, όποιο ακατοίκητο νησί περιέχει γκουανό.

Το 1863, διαπιστώνοντας η Ισπανία ότι τα νησιά Chincha παράγουν 600.000 τόνους γκουανό ετησίως, με τεράστιο κέρδος, επιχείρησε να τα αρπάξει. Όμως το Περού και η Χιλή ένωσαν τις δυνάμεις τους και κατάφεραν να απωθήσουν τη ναυτική δύναμη των Ισπανών, σε ένα πόλεμο που έμεινε γνωστός ως ο "πόλεμος της γκουανό".

Όταν στο τέλος της δεκαετίας του 1860 εξαντλήθηκαν τα αποθέματά του αυτού του "χρυσοφόρου" υλικού, από τα νησιά

Κείμενο, κάτω αριστερά: "Guanay, κύριος παραγωγός γκουανό των νησιών"

Η νήσος Κλίπερτον του Ανατολικού Ειρηνικού: Παραγωγός γκουανό.

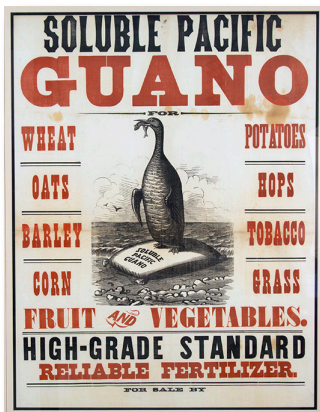
Chincha είχαν εξαχθεί περίπου 12,5 εκατομμύρια τόνοι!

Το εκπληκτικό αποτέλεσμα αυτής της χρήσης οδήγησε σε ένα αγώνα δρόμου για ανακάλυψη και νέων κοιτασμάτων γκουανό. Έτσι εντοπίστηκαν νησιά με τέτοια προϊόντα σε όλες τις τροπικές θάλασσες, στην Αφρική την Ωκεανία στις Αντίλλες κτλ. Γύρω στις αρχές του 20ου αιώνα άρχισε επίσης να εξορύσσεται γκουανό στο νησί Κλίπερτον.

Ένα από τα αξιοσημείωτα, όσο και θλιβερά γεγονότα της ιστορίας του γκουανό ήταν και η εισβολή Περουβιανών το 1863 στο Νησί του Πάσχα. Έφτασαν με 20 πλοία, αιχμαλώτισαν 1500 κατοίκους (το ήμισυ του πληθυσμού) και τους πούλησαν σε δημοπρασία για να εργαστούν στα ορυχεία του γκουανό.

Πάντως, με τη φρενιτιδα της εκμετάλλευσης του γκουανό που επικράτησε, σε 50 μόλις χρόνια τα μεγαλύτερα τμήματα στρωμάτων γκουανό εξαντλήθηκαν. Σήμερα το γκουανό αναφέρεται περισσότερο ως ιστορικό στοιχείο (ουσία) κυρίως στα αγρονομικά συγγράμματα.

Παντελής Λεούσης

Αριστερά: "Ευδιάλυτο Γκουανό του Ειρηνικού για σιτάρι, βρώμη, κριθάρι, καλαμπόκι, πατάτες, λυκίσκο, καπνό, χόρτο, φρούτα και λαχανικά." (Διαφημιστικό του 19ου αιώνα). Δεξιά: "Εναποθέσεις γκουανό-ολόκληρα βουνά!- στα νησιά του Περού" (Διαφημιστική κάρτ ποστάλ εταιρείας εκμετάλλευσης.

Ένας εγκληματίας του παραμυθιού!

Ο Κυανοπώγων

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας πολύ πλούσιος άνδρας που είχε μεγάλη μπλε γενειάδα, για αυτό έμεινε γνωστός ως “Κυανοπώγων”. Αυτό το χαρακτηριστικό τον έκανε άσχημο και ιδιαίτερα αποκρουστικό στις γυναίκες.

Ο Κυανοπώγων είχε παντρευτεί πολλές συζύγους. Όλες εξαφανίζονταν, χωρίς να είναι γνωστό τι είχαν απογίνει. Ταυτόχρονα, συνέχιζε να αναζητά νέες συζύγους.

Κάποτε επισκέφτηκε έναν από τους γείτονές του, ζητώντας να παντρευτεί μία από τις δύο κόρες του. Αυτές προσπάθησαν να τον αποφύγουν. Τελικά, μετά από ένα λουκούλλιο γεύμα που τους προσφέρθηκε, η μία από αυτές, παρασυρμένη από τα πλούτη του, δέχτηκε να τον παντρευτεί και να τον ακολουθήσει στον πύργο του.

Ένα μήνα μετά το γάμο, ο Κυανοπώγων χρειάστηκε να ταξιδέψει. Εμπιστεύτηκε τότε στη νεαρή γυναίκα του μια αρμαθιά κλειδιά που άνοιγαν όλες τις πόρτες του κάστρου, με μία μόνο εξαίρεση: Ένα μικρό δωμάτιο, το οποίο δεν έπρεπε να ανοιχτεί για κανένα λόγο.

Ωστόσο, η γυναικεία περιέργεια δεν άντεξε στην απαγόρευση. Άνοιξε το δωμάτιο και βρέθηκε μπρος σε ένα αναπάντεχο θέαμα: Τα σώματα των προηγούμενων γυναικών του Κυανοπώγων βρισκόταν όλα εκεί, κρεμασμένα στους τοίχους! Μέσα στην τρομάρα της, της έπεσε το κλειδί στο πάτωμα, σε μια λίμνη αίματος που υπήρχε εκεί. Το μάζεψε

και προσπάθησε να το καθαρίσει. Μάταια. Ο λεκές του αίματος ήταν ανεξίτηλος, γιατί το κλειδί ήταν μαγικό.

Όταν ο Κυανοπώγων επέστρεψε και ανακάλυψε την προδοσία της συζύγου του, έξαλλος, ετοιμάστηκε να τη σκοτώσει, όπως έκανε και με τις προηγούμενες.

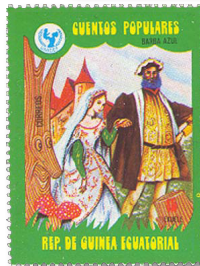
Εκείνη, περιμένοντας την επίσκεψη των δύο αδελφών της, προσπάθησε να τον καθυστερήσει και άρχισε να τον παρακαλεί να της δώσει λίγο χρόνο για να προσευχηθεί. Όμως αυτός δεν της έδωσε παρά μόνο ένα τέταρτο της ώρας.

Στο μεταξύ, η αδερφή της η Άννα είχε ανέβει σε έναν από τους πύργους του κάστρου, προσπαθώντας να ιδεί αν έρχονται οι αδελφοί τους. Στα επανειλημμένα, αγωνιώδη ερωτήματα της άμοιρης γυναίκας αν φαίνονται στο δρόμο, η Άννα επαναλάμβανε μονότονα ότι “βλέπεις μόνο τον ήλιο που θαμπώνει και τη χλόη που πρασινίζει”.

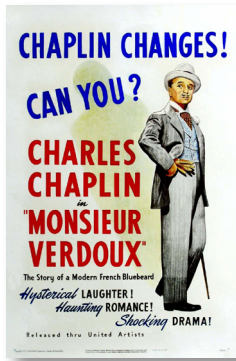
Η ώρα περνούσε, και ο Κυανοπώγων έχει χάσει πια την υπομονή του. Κάποια στιγμή έτρεξε, άρπαξε τη γυναίκα του απ’ τα μαλλιά και, κρατώντας ένα γιαταγάνι, ετοιμάστηκε να την εκτελέσει.

Ακριβώς σε αυτό το κρίσιμο σημείο εμφανίστηκαν τα αδέρφια της, και με ένα κτύπημα του σπαθιού τους εξόντωσαν τον Κυανοπώγων.

Η ιστορία μας είχε τελικά αίσιο τέλος. Όλη η αμύθητη περιουσία του τέρατος πέρασε στη σύζυγο, η οποία βοήθησε την αδελφή

Ο εγκληματικός Κυανοπώγων με την τελευταία σύζυγο και παρά λίγο θύμα του.

της να παντρευτεί, προώθησε τα αδέρφια της στη στρατιωτική τους σταδιοδρομία και, η ίδια, παντρεύτηκε λίγο μετά με έναν έντιμο άνθρωπο και “ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα”.

Αυτό το πασίγνωστο παραμύθι έχει τις πηγές του στην προφορική παράδοση και γράφτηκε σε πολλές παραλλαγές. Γνωστότερη και καθιερωμένη αυτή του Σαρλ Περό (Charles Perrault, 1628 – 1703), του σπουδαίου παραμυθά που μας χάρισε επίσης τα παραμύθια *Η Κοκκινισκουφίτσα*, *Η Σταχτοπούτα*, *Ο Παπουτσωμένος Γάτος*, *Η Ωραία Κοιμημένη*, *Ο Κοντορεβιθούλης* κ. ά.

Είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός φιλολογικών και μουσικών έργων που στηρίχτηκαν επάνω στο παραμύθι του *Κυανοπώγωνα*. Μεταξύ αυτών οι Κάρλος Ντίκενς, Γουίλιαμ Θακεράυ και Ανατόλ Φράνς, οι συνθέτες Μπέλα Μπάρτοκ, Πολ Ντυκά και Ζακ Όφενμπαχ.

Πολλές είναι και οι ταινίες που γυρίστηκαν επάνω στο ίδιο θέμα. Μεταξύ αυτών και η μαύρη κωμωδία *Monsieur Verdoux* του Τσάρλ Τσάπλιν (1947).

Παντελής Λεούσης

Σκηνή παράστασης της όπερας *Κυανοπώγων* του Ούγγρου συνθέτη Μπέλα Μπάρτοκ.

Μια συγκλονιστική επιστροφή

Το 1945, μόλις τελείωσε ο πόλεμος, υπήρχαν περίπου 2,5 εκατομμύρια Γάλλοι φυλακισμένοι και αιχμάλωτοι των Γερμανών, έγκλειστοι σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως, εκτοπισμένοι και πρόσφυγες. Στο τέλος Μαΐου του 1945 άρχισε η προσπάθεια επαναπατρισμού τους, με πρωτοβουλία του Henri Frenay, Υπουργού Αιχμαλώτων και Προσφύγων της Γαλλίας. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου οργάνωσαν την μεταφορά 40.000 ατόμων ημερησίως, χρησιμοποιώντας τρένα και αεροπλάνα. Οι επαναπατριζόμενοι, άνδρες και γυναίκες, λάβαιναν ένα ποσό χρημάτων, λίγα ενδύματα, και τους εξασφαλιζόταν δωρεάν περίθαλψη.

Το 1965 τα Γαλλικά Ταχυδρομεία εξέδωσαν ένα γραμματόσημο σε ανάμνηση του γεγονότος, δίνοντας τη δυνατότητα δημιουργίας αυτής της εντυπωσιακής Κάρτας Μάξιμουμ. Η επιστροφή των αιχμαλώτων σε μία συγκλονιστική φιλοτελική αναβίωση!

Η εσωτερική πολεμική προπαγάνδα των ΗΠΑ τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος έχει αρχίσει για τα καλά. Οι χιτλερικές ορδές αιματοκυλούν την Ευρώπη, ο Μουσολίνι επιτίθεται στην Ελλάδα και εξοντώνει ομαδικά, από αέρος, τους Αιθίοπες που αμύνονται με πρωτόγονα όπλα. Η καλοκουρδισμένη πολεμική μηχανή του Χιροχίτο προχωρά όλο και πιο βαθιά στην απροετοίμαστη Κίνα.

Την ίδια εποχή η Αμερική βρίσκεται ακόμα στο δόγμα της μη επέμβασης. Το μεγαλύτερο μέρος της αμερικανικής κοινής γνώμης παραμένει σπαδός του απομονωτισμού. Μέχρι τότε, τα αμερικανικά εργοστάσια εργάζονται σχεδόν αποκλειστικά για τους εξοπλισμούς των Ευρωπαίων, κυρίως των Βρετανών και των Γάλλων. Μέχρι το 1940 οι ΗΠΑ απλώς παρακολουθούν. Η φωτιά καίει μακριά από το σπίτι τους.

Κάποια στιγμή, ο πρόεδρος Ρούσβελτ άρχισε να ανησυχεί με αυτές τις εξελίξεις. Έστω και κα-

θυστερημένα, αποφασίζει τελικά τον επανεξοπλισμό. Καθώς μάλιστα πλησίαζαν οι εκλογές και ήταν για τρίτη φορά υποψήφιος, μία από τις προεκλογικές εξαγγελίες του ήταν και μια ένοπλη απάντηση, απέναντι στην γερμανο-ιαπωνική απειλή.

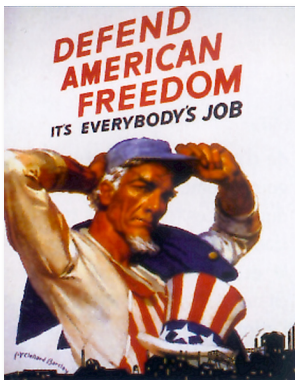
Ο Ρούσβελτ εκλέχτηκε με άνεση και η πολεμική βιομηχανία της χώρας άρχισε την εντατική παραγωγή πολεμικού υλικού. Ωστόσο, το Περλ Χάρμπορ ήταν κοντά. Η ιαπωνική επίθεση εκδηλώθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 1941. Δεν υπήρχαν άλλα περιθώρια για αναστολές. Οι ΗΠΑ ήταν υποχρεωμένες να μπουν στον πόλεμο.

Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την παραγωγή πάσης φύσεων υλικού για τον πόλεμο μπαίνουν σε νέα φάση έντασης.

Ωστόσο, μία τέτοια κολοσσιαία προετοιμασία έχει ανάγκη λαϊκής υποστήριξης. Και η λαϊκή υποστήριξη εξασφαλί-

“Μάθε τη θέση σου
Κλείσε το στόμα σου“

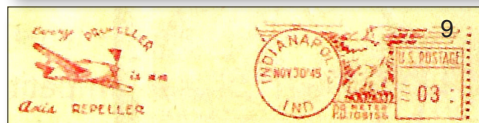
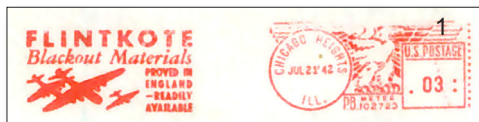
“Υπερασπίσου την αμερικανική ελευθερία. Είναι έργο όλων“.

“Επίθεση
σε όλα τα μέτωπα“.

“Σε θέλω
για το στρατό των ΗΠΑ“

1. "Υλικά συσκότισης"
2. "Υπερασπίσου την αμερικανική ελευθερία"
3. "Ο άνδρας πίσω από το όπλο"
4. "Θυμήσου το Πέρλ Χάρμπορ"
5. "Το οικείο ρύγχος βομβαρδιστικών είναι από πλεξιγκλάς"
6. "B-29 από την Wichita. Συγνώμη, παρακαλώ (βόμβες) προς την Ιαπωνία"
7. Πλοία εξολοκλήρου οξυγονοκολλημένα, όχι προσινωτά
8. Μήσιγκαν, πλαστικά καλούπια για άμυνα
9. Κάθε προπέλα είναι μάρκας Aris (?)

ζεται μέσω της προπαγάνδας.

Αρμόδιο για αυτού του είδους την κινητοποίηση είναι το Γραφείο Πολεμικών Πληροφοριών (Office of War Information/OWI). Ενεργοποιεί άμεσα τα μαζικά μέσα επικοινωνίας, όπως εφημερίδες, ραδιόφωνο και κινηματογράφο. Το Θησαυροφυλάκιο, το Υπουργείο Αγροτικής οικονομίας, το Στράτευμα, το Ναυτικό, τα οικονομικά μέσα, φιλανθρωπικές οργανώσεις, όλοι παράγουν σλόγκαν και αφίσες. Άλλη υπηρεσία εξειδικεύεται για τις επιχειρήσεις. Το OWI συντονίζει αυτή την παραγωγή σύμφωνα με τα θέματα προτεραιότητας και διανέμει τις δημιουργίες του.

Από το Γενάρη του 1942, η βιομηχανία διαφήμισης πρότεινε στην κυβέρνηση τις υπηρεσίες της.

Ομαδοποιώντας τους κύριους διαφημιστικούς πράκτορες της Νέας Υόρκης και τις μεγαλύτερες εταιρείες, το "Συμβούλιο Διαφήμισης εν Κairώ Πολέμου" (War Advertising Council) θέτει τις ομάδες του στη διάθεση των κυβερνητικών οργανισμών. Γραφίστες, διαφημιστές, καλλιτέχνες και ειδικοί μέσω μαζικής επικοινωνίας συνενώνονται στην πολεμική προσπάθεια. Συνιστούν την αποφυγή στιλιζαρισμένων συμβόλων και δυσόητων εικόνων. Ένας σύμβουλος εκτιμά πως μία αποτελεσματική αφίσα είναι κατανοητή από το ένα τρίτο του μορφωμένου κοινού.

Η αποτελεσματικότητα των μεθόδων της εμπορικής διαφήμισης και η γραφική τέχνη συνενώθηκαν για να περάσουν την ιδέα πως κάθε Αμερικανός πολίτης είναι ένας μαχητής στο εσωτερικό μέτωπο, και το εργοστάσιο του ή η κουζίνα του αποτελούν θέατρο επιχειρήσεων όπου επίσης παίζεται η τύχη του πολέμου. Τα σλόγκαν απευθύνονται στους εργάτες, όπως και στους μαχητές του πολέμου της παραγωγής. Οι σκοποί του πολέμου γίνονται προσωπική αποστολή του καθενός. Η διοίκηση του Ρούζβελτ προβλέπει καθεστώς φορολογικής έκπτωσης στα εθελοντικά έξοδα διαφήμισης για την εθνική κινητοποίηση. Μερικοί έκαναν κριτική γι' αυτή της εμπορική προσφορά, αυτή την ιδιωτικοποίηση της πολεμικής προσπάθειας. Ενώ η κατανάλωση των νοικοκυριών αποτε-

1. "Άς τους διατρέφομε καλά για να διατηρούνται σε φόρμα" (προτεραιότητα στη διατροφή των στρατιωτικών)
2. "Άς μη σπαταλάμε την τροφή..."
3. .?. πρωτοπορία
4. "Curtiss-Wright", πολεμική βιομηχανία των ΗΠΑ
5. "Άς επιταχύνουμε για τη νίκη"
6. "Σταματήστε τις πυρκαγιές. Χρησιμοποιείτε την κηροζίνη με προσοχή"
7. "Βοηθείτε στη συγκομιδή της πολεμικής καλλιέργειας"
8. Η ώρα της "Elgin" (εταιρεία) για τις ταξιαρχίες των τανκς
9. Συστήματα νίκης. Τάχιση παραγωγή νίκης.

λεί αντικείμενο περιορισμών, η βιομηχανίας της δυσφήμισης ευημερεί.

Οι πολεμικές παραγγελίες επιτρέπουν τη επιβίωση των επιχειρήσεων επικοινωνίας και διαφήμισης. Αρχές του 1945, αρκούσαν τρεις μήνες για να ξεκινήσει μια καμπάνια αφισοκόλλησης: ένας για την επεξεργασία της ιδέας, ένας για την εκτύπωση και ένας για τη διανομή. Εικόνες και σλόγκαν βρίσκονται παντού, στα γραφεία των διοικήσεων, στους σταθμούς, στις επιχειρήσεις, στα σχολεία, στα ταχυδρομεία...

Τότε έφτασε και η στιγμή της συμμετοχής των μηχανοσώμων στην εθνική προσπάθεια. Ο διαφημιστικός διαθέσιμος χώρος τους απελευθερώθηκε. Οι εμπορικές και βιομηχανικές εταιρείες συμβάλλουν στην καθιερωμένη προπαγάνδα, για να βρισκονται μέσα στο κλίμα της εποχής. Με την προσθήκη του ονόματός τους στην ομαδική προσπάθεια, διασφαλίζουν ταυτοχρόνως την προβολή της επιχείρησής τους στην κοινή γνώμη, έστω και αν προς το παρόν το κοινό δεν έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει τα προϊόντα τους.

Οι επιχειρήσεις που έχουν κριθεί ότι δεν έχουν ουσιαστική προσφορά στην πολεμική προσπάθεια, κυρίως τα PME που εργάζονται για την ικανοποίηση των αναγκών του αστικού πληθυσμού, χαρακτηρίζονται ως επιχειρήσεις Β' κατηγορίας. Για να αποφύγουν την περιθωριοποίηση, οι διοικήσεις τους πρέπει να πείσουν τις αρχές για τον αναντικατάστατο ή απαραίτητο χαρακτήρα των προϊόντων τους.

Η ποικιλία των μηχανοσώμων πολεμικής προπαγάνδας των ΗΠΑ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είναι ιδιαίτερα μεγάλη, όσο και ευνόητη η χρησιμότητά τους σε συλλογές σύγχρονης ιστορίας, πολέμου, προπαγάνδας, αλλά και τύπων αεροπλάνων, πλοίων, κτλ.

Από ανυπόγραφο άρθρο
του *American Philatelist*.
Μετάφραση Π. Λ.

Γραμματόσημο: Το "αποτελεσματικότερο" μέσο καταπολέμησης της διαφθοράς!

Σε μερικές χώρες παρουσιάστηκε τα τελευταία χρόνια το σπάνιο φαινόμενο της "οικονομικής διαφθοράς", αυτό που κάποιιοι ονομάζουν και χρηματισμό, "μίζα" ή και "λάδωμα". Μόλις το αντιλήφθηκαν οι κυβερνήσεις τους έσπευσαν να εκδώσουν σχετικά γραμματόσημα, θεωρώντας ότι αυτός είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος καταπολέμησης της.

Τα αποτελέσματα υπήρξαν εκπληκτικά. Αμέσως μετά την κυκλοφορία τους, η διαφθορά διακόπηκε ως διά μαγείας! Έγινε μάλιστα γνωστό ότι οι χρηματιζόμενοι, πολίτες, δημόσιοι υπάλληλοι και κυβερνητικοί αξιωματούχοι, συγκλονισμένοι από την αποτελεσματική επίδραση που άσκησαν επάνω τους αυτές οι εκδόσεις, άρχισαν να επιστρέφουν μαζικά το "λάδι" που με τόσο "κόπο" και μεθοδικότητα είχαν μέχρι τώρα συγκεντρώσει. Εκτυλίχτηκαν μάλιστα συγκινητικές στιγμές όταν, χρηματιζόμενοι, αγαλασμένοι και

κρατώντας πλακάτ με τα εικονιζόμενα γραμματόσημα σε μεγέθυνση, έψαλλαν τον ύμνο "της μη διαφθοράς", μαζί με τους εθνικούς ύμνους των χωρών τους.

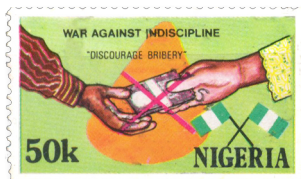
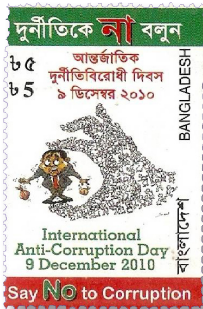
Πληροφορούμεθα ότι το γεγονός έγινε γνωστό και στους Έλληνες ιθύνοντες. Υπήρξε μάλιστα η σκέψη να μιμηθούμε το παράδειγμα του Μπαγκλαντές, της Σρι Λάνκα, της Νιγηρίας και της Τυνησίας, εκδίδοντας σχετικά γραμματόσημα. Ωστόσο γρήγορα επικράτησαν ωριμότερες σκέψεις και η σχετική πρόταση δεν είχε συνέχεια, με το σκεπτικό ότι τέτοιες εκδόσεις δικαιολογούνται μόνο σε χώρες στις οποίες

υπάρχει πράγματι και αποδεδειγμένα διαφθορά!

Είναι αλήθεια ότι κανείς ποτέ δεν αμφέβαλλε για την τεράστια δύναμη μεταβίβασης και προβολής μηνυμάτων του γραμματισμού. Ότι όμως θα κατάφερε ακόμα και τη διαφθορά να εξαλείψει, ασφαλώς και δεν περιμέναμε.

Μπράβο γραμματόσημο!

Π. Λ.

**Σύντομα
στη διάθεση των Ελλήνων θεματικών:
ΠΑΝΤΕΛΗ ΛΕΟΥΣΗ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ**

Ένα πολυσέλιδο έργο, εξολοκλήρου έγχρωμο
και πλούσια εικονογραφημένο,
με όλα όσα πρέπει να ξέρει ένας θεματικός.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Νέο ΔΣ στον Πειραιά

Το νέο ΔΣ της Φιλοτελικής Εταιρείας Πειραιά, όπως προέκυψε από τις αρχαιρεσίες της 9ης Μαρτίου 2014, έχει ως εξής:

Βρεττάκος Νικόλαος Πρόεδρος, Περπιράκης Εμμανουήλ Αντιπρόεδρος, Βουλγαριδής Σάββας Γ. Γραμματέας, Καριμάλης Σταμάτης Ειδ. Γραμματέας, Συντριλάλας Αντώνιος Ταμίνας, Αντζουλάτος Γεράσιμος Έφορος, Ηλιόπουλος Ηλίας Κοσμητορας

Διαγωνισμός και έκθεση της Φ.Ε.Δ.

Η Φιλοτελική Ένωση Δωδεκανήσου (Φ.Ε.Δ) οργάνωσε διαγωνισμό σχεδίασης βινιέτας μεταξύ μαθητών των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου με θέμα "2014, Έτος Πολιτισμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου", στον οποίο οι συμμετοχές έφτασαν τις 1.307!

Τα βραβεία στους νικητές δόθηκαν στις 5 Μαΐου 2014, στην εκδήλωση των εγκαινίων της «4ης τοπικής έκθεσης γραμματοσήμου και

Το έργο του που κέρδισε το πρώτο βραβείο.

έκθεσης φιλοτελικών ντοκουμέντων Δωδεκανήσου», που έγινε στη Ρόδο, σε συνεργασία με τα ΕΛ.ΤΑ και την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Στο χώρο της έκθεσης αναρτήθηκαν επίσης 29 από τα παραπάνω έργα, από τα οποία ενδεκαμελής επιτροπή βράβευσε τα 6.

Νέα διεθνής βράβευση του Α. Βιρβίλη

Έγινε γνωστό ότι με την ευκαιρία των εορτασμών για τα 25 χρόνια από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Φιλοτελισμού (FEPa), αποφασίστηκε να τιμηθεί ο τ. Πρόε-

δρος της ΕΦΟ Α. Βιρβίλης για τις "εξαιρετικές υπηρεσίες στο έργο της Ομοσπονδίας και τη συμβολή του στην ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Φιλοτελισμού".

Ως γνωστόν, ο τιμώμενος υπήρξε επί τρεις συνεχείς θητείες μέλος του ΔΣ της FEPa, έχοντας προσφέρει κατά τη διάρκειά τους "εξαιρετικό έργο".

Η βράβευση θα λάβει χώρα στο Λουγκάνο της Ελβετίας στις 13 Σεπτεμβρίου 2014, μέσα στα πλαίσια του εκεί ετήσιου συνεδρίου της Ομοσπονδίας.

Η ανωτέρω βράβευση έρχεται ως συνέχεια άλλων, πρόσφατων, εξίσου υψηλών διακρίσεων του Α. Βιρβίλη.

Ο σύλλογός μας συγχαίρει θερμά.

Φιλοτελικά πένθη

† Θεόδωρος Γαλάνης (1952–2014)

Από τις 10 Μαΐου 2014, ο φιλοτελικός μας μικρόκοσμος έγινε ακόμα μικρότερος, καθώς έφυγε για το μακρύ ταξίδι ένας ακάματος εργάτης του φιλοτελισμού. Ο φίλος "Θοδωρής", ως Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ, υπηρέτησε επί πολλά χρόνια την φιλοτελική ιδέα, οργανώνοντας εκθέσεις απ' άκρη σ' άκρη της χώρας, δημιουργώντας διδακτικές ταινίες φιλοτελικού περιεχομένου, επιμελούμενος επετειακές εκδόσεις...

Αλλά και ως διευθυντής του Ταχυδρομικού και Φιλοτελικού Μουσείου, θέση που κράτησε επί 15 χρόνια, ο Γαλάνης πρόφερε πολλά.

Το κενό που αφήνει δυσαναπλήρωτο.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.

† Θεόδωρος Παπαηλιού (1931-2014)

Η ελληνική φιλοτελική οικογένεια έχασε πρόσφατα μία σημαντική φιλοτελική προσωπικότητα. Έναν άνθρωπο που είτε ως εκθέτης, είτε ως φιλοτελικός παράγων, είχε σημαντική παρουσία στα φιλοτελικά πράγματα της χώρας επί πολλές δεκαετίες. Μεγαλύτερο ήταν το πλήγμα για τη φίλη Ελληνική Φιλοτελική

Η μπουγιαμπέσα

Μία από τις διασημότερες γαστριμαργικές σπεσιαλιτέ της γαλλικής κουζίνας, η περίφημη μπουγιαμπέσα, έλκει και αυτή την καταγωγή της από την Ελλάδα μας. Πρόκειται για ένα πιάτο που οι πρώτοι Έλληνες άποικοι που ίδρυσαν τη Μασσαλία τον 7ο αιώνα π.Χ., άφησαν κληρονομιά στους Γάλλους επιγόνους τους.

Η μπουγιαμπέσα είναι γνωστή επίσης από την ελληνο-νορμανδική μυθολογία: Είναι η σούπα που η Αφροδίτη πρόσφερε στον Ήφαιστο για να τον ηρεμήσει μέχρι να αποκοιμηθεί, για να είναι ελεύθερη η ίδια να “τσιλημπουρδίσει” με τον Άρη! Ήταν επίσης το πιάτο που ο Περσέας πρόσφερε στους επαίτες κατά τη διάρκεια της εξέγερση των σκλάβων στο νησί της Ηράκλειας.

Πανάρχαιο φαγητό, το συναντάμε σε διάφορες παραλλαγές σε Πορτογαλία, Βρετάνη, αλλά επίσης σε Χιλή και Ουρουγουάη... Υπάρχει μάλιστα και μια παραλλαγή της μπουγιαμπέσας που γίνεται στη Βουργουνδία, με ψάρια του γλυκού νερού!

Το όνομά της η μπουγιαμπέσα πήρε από τα γαλλικά ρήματα bouillir = βράζω και baisser = κατεβάζω, χαμηλώνω. Αυτό διότι τα ψάρια βράζονται σε κάποια ένταση και μετά πρέπει να χαμηλώνει η φωτιά.

Αρχικά, ξεκίνησε σαν φαγητό των ψαράδων. Καθώς ξεδιάλεγαν τα ψάρια που προοριζόνταν για πούλημα, συνήθιζαν να κρατούν στην άκρη γι' αυτούς και την οικογένειά τους μερικά κατώτερης διαλογής, που δεν ήταν εμπορεύσιμα. Τα έβραζαν σε θαλασσινό νερό με μάραθο και σκόρδο.

Ήταν λοιπόν φαγητό της φτωχολογίας, των ταπεινών ψαράδων. Ωστόσο, η εξέλιξη, που δεν αφήνει τίποτε ανέγγιχτο, το κατέστησε με τον καιρό μάλλον πιάτο των πλουσίων, αφού προστέθηκαν στη συνταγή της Μασσαλίας σκορπίνες, χριστόψαρα, μουγγριά, τσιπούρες, μπακαλιάρη, πεσκαντρίτσες, καπόνια κ.ά., καθώς και οστρακοειδή και μαλακόστρακα.

Στη Μασσαλία έχει δημιουργηθεί ο “καταστατικός χάρτης της μπουγιαμπέσας”, για τη διατήρηση της αυθεντικής γεύσης της. Πρόκειται για μια λεπτομερή συνταγή που οφείλουν να εφαρμόζουν όλα τα γαλλικά εστιατόρια που σερβίρουν αυτό το φαγητό.

Αντίστοιχη της μπουγιαμπέσας είναι η δική μας κακαβιά. Φαίνεται ότι πήρε το όνομά της από το κακάβι, μία μικρή χάλκινη χύτρα στην οποία έβραζαν τα ψάρια.

Λ. Τ.

→ Εταιρεία, της οποίας υπήρξε πρόεδρος επί 14 συνεχή χρόνια (1998-2011) και υπήρξε επί μακρόν η πιο χαρακτηριστική φιγούρα του εντευκτηρίου της αφού η παρουσία του εκεί ήταν αδιάλειπτη.

Ο εκλιπών είχε επίσης μακρά θητεία ως διοικητικός παράγων της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας και υπήρξε οργανωτής και πρόεδρος πολλών φιλοτελικών εκθέσεων.

Πέραν όμως από την αναμφισβήτητη μεγάλη προσφορά του στο φιλοτελισμό, είναι δύσκολο να ξεχάσει κανείς την ευγένεια, την γλυκύτητα, την πραότητα, την ηπιότητα του χαρακτήρα του Θεόδωρου.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του και στην ΕΦΕ.

Θα τον θυμόμαστε πάντα.

Μαρσεγιέζοι ψαράδες τρώνε μπουγιαμπέσα σε μία παραλία, αμέσως μετά το ψάρεμα.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

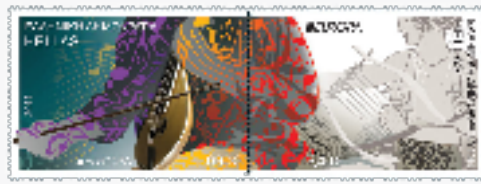
• Στις 24 Απριλίου 2014 κυκλοφόρησε η **4η** σειρά γραμματοσήμων (κοινή) του 2014 με τίτλο **“Λαογραφία των μηνών”**, αποτελούμενη από 12 γραμματόσημα αξίας € 14.11, σε 200.000 πλήρεις σειρές.

Κυκλοφόρησαν επίσης 1.200.000 τεμάχια αυτών των γραμματοσήμων σε δεσμίδες των 100 τεμαχίων με διάτρηση μόνο στην κάθετη διάσταση, ανά 20.000 τευχίδια με 10 αυτοκόλλητα γραμματόσημα των κλάσεων € 0.72 και € 0.80, 4 X 6000 ΦΠΗΚ προς € 19.00 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 19.80, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 39.00 και 1000 σετ (1000 X 12) Καρτών Μάξιμουμ προς € 19.20 το σετ.

• Στις 19 Μαΐου κυκλοφόρησε η **5η** σειρά γραμματοσήμων του 2014 με τίτλο **“EUROPA 2014 - ΕΘΝΙΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ”**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημα αξίας € 4.30, σε 80.000 πλήρεις σειρές.

Κυκλοφόρησαν επίσης 6000 ΦΠΗΚ προς € 5.80 (με πλήρη διάτρηση), 10.000 αριθμημένα τευχίδια των δύο σειρών με διάτρηση μόνο στην μία διάσταση και 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 13.50.

• Στις 12 Ιουνίου κυκλοφόρησε η 6η σειρά γραμματοσήμων του 2014 με τίτλο **“ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ- ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ”**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα συνολικής αξίας € 4.24, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Ειδικά οι κλάσεις των € 0.72 και € 0.80 κυκλοφόρησαν επίσης σε τευχίδια των 10 αυτοκόλλητων γραμματοσήμων, με τιμή πώλησης την ονομαστική τους αξία.

Κυκλοφόρησαν επίσης 6000 (X 2) ΦΠΗΚ προς € 6.20, 4.000 Ειδικά Αναμνηστικά Τευχίδια προ € 12.00, 1.000 Τυποποιημένες Σειρές προς € 7.30, 1.000 Απλά Λευκώματα Σειράς προς € 14.80 και 1.000 σετ Κάρτες Μάξιμουμ προς € 6.40 το σετ.

• Στις 12 Ιουνίου κυκλοφόρησε επίσης η 7η σειρά γραμματοσήμων του 2014 με τίτλο **“FIFA - ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ - ΒΡΑΣΙΛΙΑ 2014”**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημα συνολικής αξίας € 2.20, σε 450.000 πλήρεις σειρές, σε φύλλα των 8 τεμαχίων και σε 8.000 αριθμημένα σετ.

Κυκλοφόρησαν επίσης 6000 ΦΠΗΚ προς € 3.30 και 1.000 Απλά Λευκώματα Σειράς προς € 9.40.

ΚΥΠΡΟΥ

• Στις 2 Μαΐου 2014 κυκλοφόρησε η σειρά **“Ευρώπη 2014 - ΕΘΝΙΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ”**, αποτελούμενη από δύο γραμματόσημα συνολικής αξίας € 0.85, σε 55.000 πλήρεις σειρές, 18.000 τευχίδια προς € 3.40 και 7.000 ΦΠΗΚ προς € 1.26 έκαστος.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Με την ευκαιρία του εορτασμού της Ολυμπιακής Εκεχειρίας, χρησιμοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2014.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 12 Απριλίου 2014, με την ευκαιρία της παρουσίασης του Γραμματοσήμου "Θεσσαλονίκη, Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας 2014".

• Χρησιμοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 2014, με την ευκαιρία της Έκθεσης Γραμματοσήμων που πραγματοποιήσε η Φιλοτελική Ένωση Δωδεκανήσου από 5 έως 11 Μαΐου.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 5 Μαΐου 2014, με την ευκαιρία της επετείου της πρώτης μεγάλης απεργίας που πραγματοποιήθηκε στη σκλαβωμένη Ευρώπη στις 14 Απριλίου 1942.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 2014, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 50 χρόνων από τις απελάσεις των Ελλήνων Κωνσταντινουπολιτών (1964-2014).

Με την ευκαιρία των εργασιών της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία, χρησιμοποιήθηκαν δύο σφραγίδες:

• Στις 12 Μαΐου 2014, για Διευθυντές Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών και Στελέχη Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών, και

• Στις 18 Ιουνίου 2014, για την 54η Διεθνή Σύνοδο για Νέους Μετέχοντες.

• Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 150 χρόνων από την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα, χρησιμοποιήθηκε στις 31 Μαΐου 2014,

• Με την ευκαιρία της επετείου της των 300 χρόνων από την γέννηση του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, χρησιμοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 2014.

ΚΥΠΡΟΥ

- C3/2014. Χρησιμοποιήθηκε από 8 έως 10 Μαΐου με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "ESSEN 2014" που πραγματοποιήθηκε στην ομώνυμη πόλη της Γερμανίας τις ως άνω ημέρες (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΟΗΜΑΤΑ:**ΕΛΛΑΔΑΣ**

- "ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΚΤΕΣ". Χρησιμοποιήθηκε από 1 έως 5 Ιουνίου 2014.

ΚΥΠΡΟΥ

- S2/2014. Χρησιμοποιήθηκε από 20 έως 21 Μαρτίου 2014, με την ευκαιρία της "Παγκόσμιας Ημέρας Νερού" (22/03/2004). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).
- S4/2014. Χρησιμοποιήθηκε από 2 έως 6 Ιουνίου 2014, με την ευκαιρία της "Γιορτής του Κατακλυσμού" (06-11/06/2004). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

Μαθητές με τους δασκάλους τους περιμένουν τη σειρά τους για να μπουν στην έκθεση "PLANETE TIMBRE" του Παρισιού. Τα περισσότερα παιδιά εξετάζουν τα γραμματόσημα που, μαζί με άλλα δώρα, περιέχονταν στις σακούλες που τους πρόσφεραν τα Γαλλικά Ταχυδρομεία.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Έκθεση	Τόπος	Αντιπρόσωποι
PLANÈTE TIMBRE '14	Παρίσι, 14 -22 Ιουνίου	Π. Λεούσης (210 2825134)
PHILAKOREA '14	Σεούλ, 7-12 Αυγούστου	Δεν συμμετέχει η Ελλάδα
MALAYSIA '14 (Youth)	Κουάλα Λουμπούρ 14-21 Σεπτ.	Δεν συμμετέχει η Ελλάδα
LONDON 2015	EUROPHILEX, 13-16 Μαΐου	Κ. Χαζάπης (210 9813127)
SINGPREX'15	Σιγκαπούρη, 13-17 Αυγ.	Λείπουν πληροφορίες
NEW YORK '16	Ν. Υόρκη, 28 Μαΐου-4 Ιουν.	Λείπουν πληροφορίες

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Γυναίκες! Σας αγαπώ...

- 1. Διότι ανέκαθεν, γράφετε ιστορία**
 - 1.1 Η Εύα γεννήθηκε για σύντροφος του Αδάμ
 - 1.2 Το μήλο, ένα σύμβολο
 - 1.3 Θεότητες που αντιπροσωπεύουν την θηλυκή πλευρά του κόσμου
- 2. Διότι τα χαρακτηριστικά σας με γεμίζουν θαυμασμό**
 - 2.1 Δεν υπάρχουν δύο σώματα ολόγεια
 - 2.2 Η παρουσία σας πάντα προσελκύει τον άνδρα
 - 2.3 Τίποτε ωραιότερο από το γυναικείο σώμα
- 3. Διότι φροντίζετε το σώμα σας**
 - 3.1 Το παρουσιαστικό σας αντανακλά την προσωπικότητά σας
 - 3.2 Ένα περιποιημένο δέρμα κάνει την ομορφιά σας να ακτινοβολεί
 - 3.3 Πόσο μεγάλη ποικιλία στα χενίσιματά σας
 - 3.4 Τα χείλη σας, απλά, προκαλούν το φιλή
- 4. Διότι περιποιείστε την εμφάνισή σας**
 - 4.1 Τα εσώρουκά σας είναι πηγές φαντασιώσεων
 - 4.2 Όλα σας ντύνουν, λίγο ή πολύ
 - 4.3 Κάθε ωραία γάμπα πρέπει να καταλήγει σε ωραίο παπούτσι
 - 4.4 Ένα καλό χτένισμα αναδεικνύει την εικόνα σας
 - 4.5 Τα κοσμήματα υπογραμμίζουν την κομψότητά σας
- 5. Διότι με κάνετε να ονειρεύομαι!**
 - 5.1 Η μεγάλη ομορφιά εξάπτει την φαντασία
 - 5.2 Τα μανεκέν έχουν μία κάποια κλάση
 - 5.3 Οι κοσμικοί και οι καλλιτέχνες είναι ένα μέρος του ονείρου για τους άνδρες
- 6. Μέχρι να σας δηλωθεί και αποδειχθεί ο έρωτας**
 - 6.1 Οι πλατωνικοί έρωτες ήταν πάντα "στη φαντασία"
 - 6.2 Η ερωτική εκδήλωση μπορεί να είναι απαραίτητη μιας συμβίωσης
 - 6.3 Η απόδειξη της αγάπης πρέπει να είναι πειστική
 - 6.4 Τελικά, καταφέρατε να με θέξετε!

